

پایه دهم تجربی

۲۲ مهر ۱۴۰۱

دفترچه سؤال

مدت پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال دهم تجربی: ۸۰

عنوان	نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه	زمان پاسخ گویی
اختصاصی	ریاضی (۱)	۲۰	۱	۳	۳۰ دقیقه
	زیست شناسی (۱) (طراحی + آشنای)	۲۰	۲۱	۶	۲۰ دقیقه
	فیزیک (۱)	۲۰	۴۱	۱۰	۳۵ دقیقه
	شیمی (۱)	۲۰	۶۱	۱۳	۲۰ دقیقه
جمع		۸۰			۱۰۵ دقیقه

طراحان

نام درس	نام طراحان
ریاضی (۱)	افشین خاصه خان - احمد مهرابی - میثم بهرامی - جویا - حمیدرضا کلاته جاری - محمد حمیدی - حمید علیزاده - علی سرآبادانی - احسان غنی زاده - سجاد داوطلب - رضا سیدنجفی - مصطفی محمدپور - سپهر قنوتی - محمد جلالی - بهرام حلاج - علی آزاد - اسماعیل میرزایی - امیرمحمودیان
زیست شناسی (۱)	احسان حسن زاده - پوریا برزین - امیررضا پواناتی - سیروس هنرور - مهدی گوهری - علی طاهرخانی - محمدامین میری
فیزیک (۱)	پوریا علاقه مند - شهرام آموزگار - هاشم زمانیان - محمد گودرزی - زهره آقامحمدی - هاشم زمانیان - مهدی شریفی - بابک اسلامی - عبدالرضا امینی نسب - محمدجواد سورچی - محمد خدادادی - نادر سلطان پور
شیمی (۱)	بهزاد تقی زاده - محمد حمیدی - علی جعفری - ایمان حسین نژاد - سجاد مجاهد - امیر حاتمیان - شهرام امیرمحمودی - هادی زمانیان - سهراب صادقی زاده - پرهام رحمانی - مرتضی زارعی - یاسر علیشانی

مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	مسئولین درس گروه آزمون	ویراستاران علمی	مسئولین درس گروه مستندسازی
ریاضی (۱)	عاطفه خان محمدی	فرشاد حسن زاده - مهرداد ملوندی - علی مرشد	الهه شهبازی
زیست شناسی (۱)	محمد رضا گلزاری	لیدا علی اکبری - امیرحسین بهروزی فرد - علی رفیعی	مهساسادات هاشمی
فیزیک (۱)	حمید زرین کفش	بابک اسلامی - زهره آقامحمدی - محمدجواد سورچی	محمد رضا اصفهانی
شیمی (۱)	علی علمداری	سیدعلی موسوی - ایمان حسین نژاد - متین قنبری	الهه شهبازی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	محیا اصغری
مسئول دفترچه	سیدامیرحسین مرتضوی
حروف نگاری و صفحه آرای	لیلا عظیمی
گروه مستندسازی	مدیر گروه: مازیار شیروانی مقدم / مسئول دفترچه اختصاصی: الهه شهبازی
ناظر چاپ	حمید محمدی

بنیاد علمی (آموزشی قلمچی) (وقف عام)

توجه: دفترچه پاسخ تشریحی را می توانید از سایت کانون (صفحه مقطع دهم تجربی) دانلود نمایید.

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۳۳ - شماره تماس: ۰۲۱ - ۶۴۶۳

اینستاگرام پایه دهم تجربی کانون: kanoonir_10t

ریاضی (۱)

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس ریاضی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟ عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟ هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

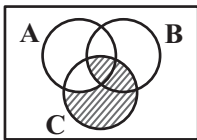
۳۰ دقیقه

مجموعه، الگو و دنباله
صفحه‌های ۱ تا ۱۳

۱- اگر $\mathbb{R}$ مجموعه مرجع باشد، مجموعه $\mathbb{Q} - (\mathbb{Z} - \mathbb{W})'$ برابر کدام است؟

- (۱) مجموعه اعداد طبیعی
(۲) مجموعه قرینه اعداد طبیعی
(۳) مجموعه اعداد حسابی
(۴) مجموعه قرینه اعداد حسابی

۲- اگر $A = [-1, 2]$ و $B = \{x \in \mathbb{R} \mid 1 \leq 3 - 2x < 5\}$ و نمایش هندسی مجموعه C به صورت x باشد، با توجه به

نمودار ون روبه‌رو، قسمت هاشورخورده، چه مجموعه‌ای را نشان می‌دهد؟

- (۱) $(-2, 1] - \{-1\}$
(۲) $(-2, 1]$
(۳) $(-2, -1)$
(۴) $(-2, -1]$

۳- اگر $(-2, a+4) \subseteq (a, 3a-1]$ باشد، چند مقدار صحیح برای a می‌توان در نظر گرفت؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۴- کدام یک از مجموعه‌های زیر، مجموعه‌ای متناهی است؟

- (۱) مجموعه همه اعداد گویای بین ۱ و ۲
(۲) مجموعه همه اعداد حسابی بزرگ‌تر از ۱۰۰۰
(۳) مجموعه همه اعداد صحیح کوچک‌تر از ۱۰۰
(۴) مجموعه همه اعداد حسابی کوچک‌تر از ۱۰۰۰۰

۵- اگر A یک مجموعه نامتناهی و B یک مجموعه متناهی باشد، آنگاه کدام مجموعه، لزوماً نامتناهی است؟

- (۱) $B \cap A$
(۲) $B - A$
(۳) A'
(۴) $A \cap B'$

۶- اگر $A \subset B \subset C$ باشد، کدام گزینه درست نیست؟ (U مجموعه مرجع است)

- (۱) $A' \cap B' = U - B$
(۲) $A \cap B \cap C = A$
(۳) $C' \cap B' = U - B$
(۴) $A \cup B \cup C = U - C'$

۷- متمم مجموعه $(A \cap B) - C$ نسبت به مجموعه مرجع U ، کدام است؟

- (۱) $(A \cap (B - C))'$
(۲) $(A - B) \cup (B - C)$
(۳) $(A' \cup B') - C'$
(۴) $A' \cup B' \cup C'$

۸- اگر $n(A \cup B') = ۱۴$ ، $n(A \cap B') = ۳$ و $n(A' - B) = ۵$ باشد، $n(A \cap B)$ کدام است؟

- (۱) ۵
(۲) ۶
(۳) ۸
(۴) ۹

۹- از ۸۲ نفر مسافر یک هواپیما، ۲۵ نفر تاجرند و ۱۴ نفر برای اولین بار، سفر هوایی دارند. اگر ۹ نفر از تاجرین برای اولین بار سفر هوایی کرده باشند، چند نفر نه تاجرند و نه برای اولین بار سفر هوایی کرده‌اند؟

(۱) ۳۹ (۲) ۴۸

(۳) ۴۵ (۴) ۵۲

۱۰- اجتماع دو مجموعه A و B دارای ۳۰ عضو است. مجموعه‌های $A - B$ و $A \cap B$ به ترتیب ۷ و ۵ عضو دارند. اگر از هر مجموعه، ۵ عضو برداشته شود، از اشتراک آن‌ها ۲ عضو کم می‌شود، اجتماع مجموعه‌های جدید A و B چند عضو دارد؟

(۱) ۱۸ (۲) ۱۹

(۳) ۲۱ (۴) ۲۲

۱۱- به ازای چه محدوده‌ای از x ، عدد ۳ عضو بازه $[x+3, 2x-1]$ است ولی عدد ۴ عضو این بازه نیست؟

(۱) $[0, 2]$ (۲) $[1, 2]$

(۳) $[0, 1]$ (۴) $[0, 1) \cup (\frac{5}{2}, +\infty)$

۱۲- اگر $A = [-m+3, 8]$ و $B = [-2, n-2]$ باشد، به طوری که $A \cap B = [-1, 8]$ شود، چه شرطهایی برای n و m صادق است؟

(۱) $m \geq 5, n = 4$ (۲) $n \geq 10, m = 4$

(۳) $m = 4, n \leq 10$ (۴) $m \geq 10, n = 4$

۱۳- مجموعه‌های $A = \{x^x \mid x \in \mathbb{W}\}$ و $B = \{x^x \mid x \in \mathbb{Z}\}$ مفروض‌اند. چه تعداد از مجموعه‌های $A \cap B, A \cup B, B - A$ و $A - B$ نامتناهی هستند؟

(۱) ۱ (۲) ۲

(۳) ۳ (۴) ۴

۱۴- چه تعداد از مجموعه‌های زیر، متناهی هستند؟

(ب) $B = \{x^{56} \mid x \in \mathbb{W}, x \leq 4\}$

(الف) $A = \{x \in \mathbb{Q} \mid \frac{1}{1000} < x < \frac{1}{100}\}$

(د) $D = \{81x^2 - 4 \mid x \in \mathbb{N}, -4 - 2x > -10\}$

(ج) $C = \{5 - 2x \mid x \in \mathbb{Z}, x < 2\}$

(۱) ۲ (۲) ۱

(۳) ۴ (۴) ۳

۱۵- چه تعداد از مجموعه‌های زیر نامتناهی هستند؟

«مجموعه اعداد اول یک رقمی، مجموعه اعداد طبیعی فرد، مجموعه سلول‌های عصبی مغز انسان، مجموعه تمام دایره‌های به مرکز مبدأ مختصات، مجموعه کسرهای مثبت با صورت یک، بازه $(0, 1)$ »

(۱) ۶ (۲) ۵

(۳) ۴ (۴) ۳

۱۶- مجموعه $A - [(A \cap B') \cup (A - B) \cup (B - A)]'$ برابر با کدام گزینه است؟ A و B زیرمجموعه‌های مجموعه مرجع U هستند

$$A' \cup B \quad (۲)$$

$$A \cup B \quad (۱)$$

$$A - B' \quad (۴)$$

$$A' - B \quad (۳)$$

۱۷- اگر A و B دو مجموعه باشند به طوری که $B \subseteq A'$ ، حاصل $(B - (B' \cap A)) \cup (B - A)$ کدام است؟

$$A' \quad (۲)$$

$$A \quad (۱)$$

$$B' \quad (۴)$$

$$B \quad (۳)$$

۱۸- مجموعه‌های A و B طوری مفروض‌اند که $n(A) = ۴$ و $n(B) = ۵$ و $n(A \cap B) = ۳$ ؛ اگر مجموعه مرجع U دارای ۱۰ عضو باشد، در

این صورت تعداد زیرمجموعه‌های $A' \cup B'$ کدام است؟

$$۱۲۸ \quad (۲)$$

$$۴۹ \quad (۱)$$

$$۶۴ \quad (۴)$$

$$۷ \quad (۳)$$

۱۹- یک دبیرستان دو رشته ریاضی و تجربی دارد. سال گذشته ۶۵ نفر از این دبیرستان کنکور دادند که ۱۲ درصد دانش‌آموزان ریاضی رتبه زیر

۱۰۰۰ کسب کردند. اگر تعداد رتبه‌های زیر ۱۰۰۰ در رشته تجربی ۲ نفر بیشتر از تعداد رتبه‌های زیر ۱۰۰۰ در رشته ریاضی باشد و تعداد

کل دانش‌آموزان ریاضی شرکت کننده در کنکور ۵ برابر تعداد رتبه‌های زیر ۱۰۰۰ رشته تجربی بوده باشد، چند نفر از این دبیرستان رتبه زیر

۱۰۰۰ کسب کرده‌اند؟

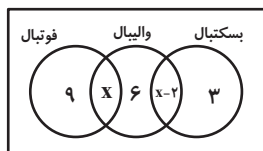
$$۸ \quad (۲)$$

$$۶ \quad (۱)$$

$$۱۲ \quad (۴)$$

$$۱۰ \quad (۳)$$

۲۰- ده درصد از دانش‌آموزان یک کلاس ۴۰ نفری، هیچ‌کدام از ورزش‌های فوتبال، والیبال و بسکتبال را دنبال نمی‌کنند. طبق نمودار ون زیر،

چند نفر از این کلاس، ورزش بسکتبال را دنبال می‌کنند؟

$$۱۴ \quad (۲)$$

$$۱۱ \quad (۱)$$

$$۱۳ \quad (۴)$$

$$۱۰ \quad (۳)$$

زیست‌شناسی (۱)

۲۰ دقیقه

دنیای زنده

فصل ۱ تا پایان غشای یاخته‌ای

صفحه‌های ۱ تا ۱۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های زیست‌شناسی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۲۱- هر گروه اصلی از مولکول‌های زیستی ...

(۱) تنها با سه نوع عنصر سازنده، در ذخیره انرژی نقش دارد.

(۲) که اجزای فسفردار دارد، جزو نوکلئیک اسیدها محسوب می‌شود.

(۳) سازنده مالتوز، در ساختار سلولز به کار نرفته است.

(۴) نیتروژن‌دار، از واحدهای آمینواسیدی تشکیل شده است.

۲۲- کدام گزینه، عبارت زیر را در ارتباط با زیست‌شناسی نوین و زیست‌شناسی در خدمت انسان به درستی کامل می‌کند؟

«با توجه به ... می‌توان دریافت که برای؟؟؟؟؟؟؟، می‌توان از..... برخلاف؟؟؟؟؟؟؟، استفاده کرد.»

(۱) کل‌نگری - توضیح دادن علت ویژگی‌های یک سامانه - مطالعه اجزای سازنده آن - ارتباط اجزا با یکدیگر

(۲) پزشکی شخصی - تشخیص و درمان بیماری‌ها - اطلاعات DNA - بررسی وضعیت بیمار

(۳) حفاظت از بوم‌سازگان‌ها - افزایش خدمات یک بوم‌سازگان - گیاه گوجه فرنگی - خرس قطبی

(۴) تأمین انرژی‌های تجدیدپذیر - جایگزینی سوخت فسیلی با منشأ زیستی - دانه‌های روغنی - گازوئیل زیستی

۲۳- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در پزشکی شخصی ... پزشکی سنتی، به‌طور حتم ...»

(الف) همانند - روش‌های طراحی شده برای یک بیمار، برای بیمار دیگر نیز استفاده می‌شود.

(ب) برخلاف - روش‌هایی به کار گرفته می‌شود که صرفاً در درمان بیماری‌ها مؤثر می‌باشند.

(ج) همانند - وضعیت در حال حاضر بیمار، توسط پزشک مورد بررسی قرار می‌گیرد.

(د) برخلاف - اطلاعاتی که در هستهٔ یاخته‌های پیکری هر فرد بیمار قرار دارد، بررسی می‌شود.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۴- در یاخته‌های جانوری، شبکه آندوپلاسمی که ... کمک مستقیم رناتن‌ها، ساخت نوعی مولکول زیستی که در ترکیب آن ... وجود دارد را انجام می‌دهد.

(۱) به غشای هسته چسبیده است، با - فقط هیدروژن، اکسیژن و کربن

(۲) به‌صورت کیسه‌هایی متصل به هم است، با - به‌طور حتم نیتروژن و فسفر

(۳) نسبت به نوع دیگر این اندامک، از هسته دورتر است، با - گلیسرول و اسید چرب

(۴) لوله‌ای شکل است، بدون - گلیسرول و اسید چرب

۲۵- کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«... قطعاً...»

(۱) پلی‌ساکارید موجود در کاغذ - از انواع مختلفی از زیرواحدها تشکیل شده است.

(۲) پلی‌ساکارید ذخیره‌ای کبد - در زیرواحدهای ساختاری خود، تنوع بیشتری در مقایسه با مالتوز دارد.

(۳) لیپید مورد استفاده در ساخت انواعی از هورمون‌ها - در غشای یاخته‌های سازندهٔ سلولز و فسفولیپید یافت می‌شود.

(۴) نوعی لیپید با ساختار مشابه تری‌گلیسرید - بخش اصلی غشای یاخته را به وجود می‌آورد.

۲۶- کدام گزینه در ارتباط با ویژگی‌های حیات به درستی بیان شده است؟

- (۱) گرم شدن بدن گنجشک جزء ویژگی فرایند جذب و استفاده از انرژی در جانداران است، که این ویژگی در بسیاری از جانداران دیده می‌شود.
- (۲) یکی از ویژگی‌های موجود در همه جانداران رشد است، که می‌تواند بدون انجام تقسیم یاخته نیز صورت گیرد.
- (۳) جانداران ویژگی‌هایی دارند که به آن‌ها کمک می‌کنند در هر محیطی به طور موفقیت‌آمیز زندگی کنند.
- (۴) موهای سفید خرس قطبی همانند پاسخ این جانور به محرک‌ها، نوعی پاسخ به محیط می‌باشد.

۲۷- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر در ارتباط با سطوح سازمان‌یابی حیات نامناسب است؟

«مطابق با متن کتاب درسی، سطح ...»

- (۱) بعد از بوم‌سازگان، می‌تواند شامل افرادی شبیه به هم باشد که با تولیدمثل، زاده‌هایی شبیه به خود و زیست و زایا به وجود می‌آورند.
- (۲) بعد از جمعیت، شامل اجزایی است که همگی دارای یاخته‌اند و با هم در تعامل هستند و بر هم دیگر تأثیر می‌گذارند.
- (۳) قبل از بافت، پایین‌ترین سطح سازمان‌یابی حیات را نشان می‌دهد و در همه جانداران قابل مشاهده است.
- (۴) قبل از زیست کره، از چند بوم‌سازگان تشکیل می‌شود که فقط از نظر اقلیم (آب و هوا) مشابه‌اند.

۲۸- در کدام گزینه موارد ذکر شده با هم مطابقت دارند؟

- (۱) مهندسی ژنتیک: عدم استفاده از فنون و مفاهیم رشته‌های دیگر، علاوه بر اطلاعات زیست‌شناختی، برای بررسی ژن‌های جانداران
- (۲) نگرش بین رشته‌ای: وضع قوانین جهانی برای جلوگیری از سوءاستفاده‌ها از علم زیست‌شناسی
- (۳) فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی: انتقال صفت یا صفاتی از یک جاندار به جانداران دیگر
- (۴) اخلاق زیستی: محرمانه بودن اطلاعات ژنی افراد

۲۹- در ارتباط با اندامک‌های موجود در یک یاخته جانوری کدام عبارت درست است؟

- (۱) اندامکی که به صورت شبکه‌ای از لوله‌ها وجود دارد، در سراسر سیتوپلاسم گسترش داشته و همواره در ارتباط مستقیم با غشای هسته است.
- (۲) هر اندامکی که به‌طور مستقل و یا وابسته در ساخت پروتئین نقش دارد، نمی‌تواند در اتصال با نوعی شبکه مرتبط با هسته یاخته باشد.
- (۳) اندامکی که از کیسه‌های متصل به هم تشکیل شده است، در بسته‌بندی مواد و ترشح آن‌ها به خارج یاخته نقش اصلی دارد.
- (۴) اندامکی دو غشایی که یک غشای چین‌خورده دارد، در تأمین انرژی یاخته نقش دارد.

۳۰- چند مورد، در ارتباط با واحد ساختار و عملکرد در بدن جانوران نادرست است؟

- الف) بزرگترین ساختار دو غشایی موجود در آن، مشخص‌کننده شکل و اندازه آن نیز هست.
- ب) بخش اصلی تشکیل دهنده غشای آن، نسبت به تری‌گلیسرید، یک اسید چرب کمتر دارد.
- ج) ساختار استوانه‌ای T شکل در آن، در نزدیکی شبکه آندوپلاسمی زیر قابل مشاهده است.
- د) اتصال زنجیره‌های کربوهیدراتی به لیپید کلسترول در غشای آن دور از انتظار نیست.

آزمون (آشنا) - پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

۳۱- می توان گفت..... شاخه های از..... است که دانشمندان این شاخه.....

- (۱) علوم تجربی - زیست شناسی - علاوه بر پی بردن به رازهای آفرینش، به حل مسائل و مشکلات زندگی انسان امروزی نیز کمک می کنند.
- (۲) علم بررسی حیات - زیست شناسی - به بررسی ساختارها و با فرایندهایی که فقط به طور مستقیم قابل اندازه گیری اند، می پردازند.
- (۳) زیست شناسی - علم بررسی حیات - در جستجوی علت های پدیده های طبیعی، غیرطبیعی و قابل مشاهده اند.
- (۴) زیست شناسی - علوم تجربی - به بررسی علمی جانداران و فرایندهای زیستی می پردازند.

۳۲- در زیست شناسی،..... را برخلاف..... نمی توان بر اساس زیست شناسی نوین توجیه کرد.

- (۱) ارتباط بین سطوح مختلف سازمانی یک سامانه زنده- شناخت بیش تر سامانه های زنده با استفاده از اطلاعات رشته های دیگر
- (۲) استفاده از علوم رایانه برای بررسی مجموعه ژن های هر گونه از جانداران- مطالعه ارتباط میان اجزای سازنده یک یاخته
- (۳) عملکرد هر یک از یاخته های پیکر یک جاندار به تنهایی- کاربرد فنون و مفاهیم مهندسی در بررسی ژن های هر گونه از جانداران
- (۴) به کار بردن فناوری ها و علوم نوین- ارتباط اجزاء تشکیل دهنده بدن جاندار با محیط

۳۳- کدام یک از گزینه های زیر صحیح نیست؟

- (۱) معمولاً به جای تعریف حیات، ویژگی های آن و یا ویژگی های جانداران را بررسی می کنیم.
- (۲) امروزه بسیاری از بیماری ها مانند بیماری قند و افزایش فشار خون با کمک زیست شناسان مهار شده و دیگر مرگ آور نیستند.
- (۳) سلاح زیستی می تواند عامل بیماری زایی باشد که نسبت به داروهای رایج مقاوم است یا فراورده های غذایی و دارویی با عواقب زیان بار برای افراد باشند.
- (۴) به تازگی زیست شناسان می توانند ژن های یک جاندار را به بدن جانداران دیگر وارد کنند، به گونه ای که ژن های منتقل شده بتوانند اثرهای خود را ظاهر کنند.

۳۴- در ارتباط با سطوح سازمان یابی حیات، در کدام گزینه یک عبارت درست و یک عبارت نادرست وجود دارد؟ (به ترتیب از راست به چپ)

- الف) تأثیر دما، رطوبت و نور بر گیاهان در سطحی بررسی می شود که بلافاصله قبل از زیست بوم قرار دارد.
- ب) در سطحی که برای اولین بار، افراد متعلق به گونه های متفاوت دیده می شوند، عوامل غیرزنده نیز وجود دارد.
- ج) افراد متعلق به یک اجتماع همگی می توانند از طریق تولیدمثل با یکدیگر، موجوداتی کم و بیش شبیه خود را به وجود آورند.
- د) همه جانداران دو سطح قبل از سطحی از گستره حیات که دریاچه ارومیه در آن قرار دارد در یک زمان و مکان زندگی می کنند.

(۱) الف، ب (۲) ج، د (۳) ب، ج (۴) الف، د

۳۵- چند مورد عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«در..... سطح از سطوح سازمان یابی حیات، ممکن نیست»

- الف) ششمین- موجودی را یافت که بدون تعامل با محیط خود بتواند به حیات خود ادامه دهد.
- ب) دومین- همکاری بین تعدادی واحدهای ساختاری و عملکردی مشاهده شود.
- ج) هشتمین- تعدادی بوم سازگان وجود داشته باشد.
- د) اولین- مولکول های زیستی ساخته شود.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۶- کدام عبارت زیر در مورد لیپیدها درست است؟

- (۱) در همه جانداران پریاخته‌ای کلسترول یکی از اجزای تشکیل‌دهنده غشای یاخته است.
- (۲) مولکولی که بخش اصلی غشای یاخته را تشکیل می‌دهد ساختاری شبیه تری‌گلیسرید دارد.
- (۳) در ساختار هر مولکول فسفولیپید در مقایسه با تری‌گلیسرید سه نوع مولکول مشابه وجود دارد.
- (۴) در غشای یاخته تولیدکننده گلیکوژن در انسان همانند غشای یاخته تولیدکننده سلولز در گیاه هر نوع مولکول لیپیدی مشاهده می‌شود.

۳۷- چند مورد از موارد زیر صحیح هستند؟

(الف) سلولز همانند نشاسته از عناصر C، H و O ساخته شده است.

(ب) در ترکیب فسفولیپید همانند تری‌گلیسرید، ۴ مولکول شرکت دارد.

(ج) فروکتوز برخلاف ریبوز ۶ اتم کربن دارد.

(د) فسفولیپید برخلاف کلسترول در ساختار غشای یاخته گیاهی شرکت دارد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۸- چند مورد از موارد زیر در ارتباط با اجزای یاخته جانوری صحیح هستند؟

(الف) دستگاه گلژی همانند شبکه آندوپلاسمی زیر از اجزای کیسه‌مانند تشکیل شده‌اند.

(ب) وزیکول همانند دستگاه گلژی در انتقال مواد، نقش دارد.

(ج) ریبوزوم‌ها همانند انواع شبکه آندوپلاسمی در ساختن پروتئین نقش دارند.

(د) سانتیریول برخلاف لیزوزوم ساختار کیسه‌ای ندارد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۹- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«در غشای یاخته‌های بدن انسان، مولکول‌های ... می‌توانند ...»

(۱) کربوهیدراتی - با مایع بین یاخته‌ای در تماس باشند.

(۲) پروتئینی - در تماس با مولکول‌های منشعب قرار گیرند.

(۳) کلسترول - فقط در ساختار یکی از لایه‌های غشا شرکت کنند.

(۴) پروتئینی - در سطح داخلی یا خارجی یا هر دو، با فراوان‌ترین مولکول‌های غشا در تماس باشند.

۴۰- در یاخته جانوری، هر مولکول زیستی که قطعاً.....

(۱) حداقل از چهار نوع عنصر تشکیل شده است - توسط اندامک‌های کیسه‌ای شکل درون سیتوپلاسم ساخته می‌شود.

(۲) در پزشکی شخصی کاربرد دارد - ساختار آن به‌صورت مولکولی دو رشته با واحدهای ساختاری بسیار متنوع است.

(۳) در ساختار هر دو لایه غشای یاخته جانوری شرکت دارد - با نوعی از لیپیدهای غشا در تماس است.

(۴) دارای عنصر نیتروژن در ساختار خود است - واجد اطلاعات لازم برای تعیین صفات یاخته است.

۳۵ دقیقه

فیزیک و اندازه‌گیری

فصل ۱ تا پایان اندازه‌گیری و

دستگاه بین‌المللی یکاها

صفحه‌های ۱ تا ۱۳

محل انجام محاسبات

فیزیک (۱)

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های فیزیک (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۴۱- در مسیر تکامل نظریه اتمی، به ترتیب از راست به چپ، کدام دانشمندان نظریه‌های کیک کشمشی و ابر الکترونی را مطرح کردند؟

- (۱) تامسون - شرودینگر
(۲) دالتون - شرودینگر
(۳) تامسون - بور
(۴) دالتون - بور

۴۲- کدام یک از گزاره‌های زیر نادرست است؟

- (۱) ویژگی آزمون‌پذیری و اصلاح نظریه‌های فیزیکی، نقطه قوت دانش فیزیک است.
(۲) مدل‌ها و نظریه‌های فیزیکی در طول زمان همواره معتبر نیستند و ممکن است نتایج آزمایش‌های جدید منجر به بازنگری مدل یا نظریه‌ای شود و حتی ممکن است نظریه‌ای جدید جایگزین آن شود.
(۳) آنچه بیش از همه در پیشبرد و تکامل علم فیزیک نقش ایفا کرده و می‌کند آزمایش و مشاهده در فیزیک است.
(۴) از آنجایی که فیزیک علمی تجربی است، لذا لازم است که قوانین، مدل‌ها و نظریه‌های فیزیکی توسط آزمایش مورد آزمون قرار گیرند.

۴۳- در مدل‌سازی پرتاب یک توپ بسکتبال به سمت سبد، چه تعداد از گزاره‌های زیر صحیح است؟
(الف) توپ یک کره کامل نیست و روی سطح آن برجستگی‌ها و درزهایی وجود دارد که می‌توان از این عوامل صرف‌نظر کرد و توپ را به صورت یک جسم نقطه‌ای فرض کرد.
(ب) از اندازه تندی اولیه پرتاب توپ و جهت پرتاب اولیه می‌توان صرف‌نظر کرد، چون تأثیری بر مسیر حرکت ندارد.
(پ) وزن توپ در طول مسیر حرکت به دلیل تغییر ارتفاع توپ تغییر می‌کند که نمی‌توان از تغییر وزن توپ صرف‌نظر کرد، زیرا در این صورت مسیر حرکت توپ یک خط راست خواهد بود و هیچ وقت توپ به زمین باز نمی‌گردد.
(ت) هوا در برابر حرکت توپ مقاومت می‌کند (نیروی مقاومت هوا) که می‌توان از این عامل صرف‌نظر کرد و فرض کنیم توپ در شرایط خلأ پرتاب شده است.

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۴۴- کمیت‌های ذکر شده در کدام گزینه همگی کمیت‌هایی برداری هستند؟

- (۱) فشار - تندی - نیرو
(۲) مسافت - شتاب - انرژی
(۳) شتاب - گشتاور - جابه‌جایی
(۴) سرعت متوسط - نیرو - فشار

۴۵- در سیستم بین‌المللی یکاها (SI) مقدار ماده و دما کمیت‌هایی ... هستند که یکای آن‌ها به ترتیب ... و ... است.

- (۱) اصلی - کیلوگرم - سلسیوس
(۲) اصلی - مول - کلون
(۳) فرعی - کیلوگرم - کلون
(۴) فرعی - مول - سلسیوس

۴۶- کدام یک از عبارتهای زیر در رابطه با کمیت‌های فیزیکی در SI نادرست است؟

- (۱) هیچ دو کمیت اصلی دارای یکای یکسانی نیستند.
(۲) کمیت‌های فرعی متفاوت می‌توانند یکای یکسانی داشته باشند.
(۳) کمیت‌های فرعی برداری و نرده‌ای می‌توانند یکای یکسانی داشته باشند.
(۴) کمیت‌های فرعی و اصلی می‌توانند یکای یکسانی داشته باشند.

۴۷- کدام گزینه برحسب نمادگذاری علمی صحیح نوشته شده است؟

(۱) $0.000084 \times 10^2 = 84 \times 10^{-4}$

(۲) $13/252 \times 10^{-4} = 0.13252 \times 10^{-2}$

(۳) $0.0005104 \times 10^{-3} = 5/104 \times 10^{-7}$

(۴) $248/002 \times 10^3 = 2/48002 \times 10^6$

۴۸- مایل و فرلانگ و فاتوم از یکاهای اندازه گیری طول می باشند که هر مایل معادل ۸ فرلانگ و هر فرلانگ

معادل ۱۱۰ فاتوم است. اتومبیلی مسافت ۴ مایل و ۶ فرلانگ و ۲۲۰ فاتوم را طی کرده است که معادل

۲۶۴۰۰ فوت می باشد. هر فرلانگ معادل با چند فوت است؟

(۱) ۶۶۰ (۲) ۶۶ (۳) ۲۲۰۰ (۴) ۲۲۰

۴۹- شیری چکه می کند و در مدت یک ساعت، ۲ لیوان با حجم ۴۵۰ میلی لیتر پُر می شود. آهنگ متوسط

خروج آب از شیر چند $\frac{\text{mm}^3}{\text{s}}$ است؟

(۱) ۳۲۴۰ (۲) ۳۲۴ (۳) ۲۵۰۰ (۴) ۲۵۰

۵۰- تغییر سرعت یک اتومبیل که در مسیری مستقیم و در یک جهت حرکت می کند، در مدت زمان یک

دقیقه $1/2 \times 10^6$ یارد بر ساعت است. شتاب متوسط حرکت این اتومبیل برحسب متر بر مجذور ثانیه

کدام است؟

($1\text{yard} = 3\text{ft}, 1\text{ft} = 12\text{inch}, 1\text{inch} = 2.54\text{cm}$)

(۱) ۰/۲ (۲) ۰/۵ (۳) ۲ (۴) ۵

۵۱- حجم مخزنی 30ft^3 است. این حجم برحسب لیتر کدام است؟

($1\text{ft} = 12\text{inch}, 1\text{inch} = 2.54\text{cm}$)

(۱) ۸۱۰۰ (۲) ۸۱۰ (۳) ۹۰۰۰ (۴) ۹۰۰

۵۲- جرم جسمی 0.0000701Tg گزارش شده است. اگر جرم این جسم برحسب میلی گرم و برحسب

نمادگذاری علمی به صورت $a \times 10^b$ گزارش شود، حاصل $a + b$ کدام است؟

(۱) ۸۵/۱ (۲) ۵۵/۱ (۳) ۱۷/۰۱ (۴) -۷/۹۹

۵۳- یک بوته سبزی در مدت ۱۰ شبانه روز به اندازه $21/6$ سانتی متر رشد می کند. آهنگ متوسط رشد این بوته

چند نانومتر بر ثانیه است؟

(۱) ۵۰ (۲) ۲۵ (۳) ۵۰۰ (۴) ۲۵۰

۵۴- کدام گزینه معادل یک پاسکال است؟

(۱) $\frac{\text{میلی نیوتون}}{\text{سانتی مترمربع}}$ (۲) $\frac{\text{کیلوژول}}{\text{دکامترمکعب}}$

(۳) $\frac{\text{گرم}}{\text{سانتی متر} \times \text{مربع ثانیه}}$ (۴) $\frac{\text{نیوتون}}{\text{میلی لیتر}}$

۵۵- کدام یک از تبدیل یکه‌های زیر به درستی انجام نشده است؟

$$(۱) \quad ۲ \times ۱۰^{-۶} \frac{\text{cm}}{\text{s}} = ۷ / ۲ \times ۱۰^{-۸} \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

$$(۲) \quad ۵ \times ۱۰^۵ \frac{\text{cm}}{\text{min}} = ۳ \times ۱۰^۵ \frac{\text{m}}{\text{h}}$$

$$(۳) \quad ۴ / ۸ \times ۱۰^{-۴} \frac{\text{km}}{\text{min}} = ۲ / ۸۸ \times ۱۰^۳ \frac{\text{cm}}{\text{h}}$$

$$(۴) \quad ۶ \times ۱۰^{-۴} \frac{\text{m}}{\text{min}} = ۳ / ۶ \times ۱۰^{-۶} \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

۵۶- آهنگ حجمی خروجی مایع از چند مخزن در گزینه‌های زیر آمده است. آهنگ حجمی خروجی کدام

مخزن بیشتر است؟

$$(۲) \quad ۳ \times ۱۰^{-۲} \frac{\text{m}^۳}{\text{min}}$$

$$(۱) \quad ۵ \times ۱۰^۲ \frac{\text{mm}^۳}{\mu\text{s}}$$

$$(۴) \quad ۸ / ۴ \times ۱۰^۲ \frac{\text{L}}{\text{das}}$$

$$(۳) \quad ۱ / ۲ \times ۱۰^۴ \frac{\text{cm}^۳}{\text{ms}}$$

۵۷- اسلاگ (slug) یکای واحد جرم و فوت (ft) یکای واحد طول در سیستم انگلیسی است. با توجه به

تساوی زیر، کدام پیشوند SI به جای □ قرار گیرد تا تساوی برقرار شود؟

$$(1 \text{ slug} = ۱۴ / ۶ \text{ kg}, ۱ \text{ ft} = ۰ / ۳ \text{ m})$$

$$۵ \times ۱۰^۶ \text{ slug} \frac{\text{ft}}{\text{s}^۲} = ۲۱ / ۹ \times ۱۰^{۱۶} \text{ mg} \frac{\text{cm}}{\square \text{s}^۲}$$

(۴) M

(۳) m

(۲) da

(۱) d

۵۸- در رابطه‌های زیر کمیت F نیرو، کمیت I جریان، کمیت B میدان مغناطیسی، کمیت L طول، کمیت

q بار الکتریکی و کمیت t زمان است. با توجه به رابطه‌های زیر یکای $\frac{1}{\sqrt{\mu_0 \epsilon_0}}$ کدام است؟

$$F = IBL, \quad B = \frac{\mu_0 I}{L}, \quad F = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{|q_1||q_2|}{L^2}, \quad I = qt$$

(۱) تندی

(۲) مربع تندی

(۳) شتاب

(۴) آهنگ مساحت

۵۹- اگر یکای واحد کمیت فشار در SI برحسب یکه‌های اصلی به صورت $۱۰^x (\text{dag}) \cdot (\text{mm})^\alpha (\mu\text{s})^\beta$ تعریف

شده باشد، در این صورت مقدار x کدام است؟

(۴) -۹

(۳) ۹

(۲) -۱۳

(۱) ۱۳

۶۰- از یک منطقه کشاورزی عکس‌برداری هوایی صورت گرفته است و یک نقشه تهیه شده است. اگر مساحت

زمینی ۲۰ هکتار باشد و مساحت آن بر روی نقشه ۸۰ اینچ مربع باشد، در این صورت فاصله دو نقطه در

این نقشه که ۱/۵ cm است در واقعیت چند متر است؟ (۱ inch = ۲/۵ cm)

(۴) ۳۰

(۳) ۳ × ۱۰^۴

(۲) ۶۰

(۱) ۶ × ۱۰^۴

۲۰ دقیقه

شیمی (۱)

جهان زادگاه الفای هستی
فصل ۱ تا پایان طبقه بندی
عنصرها
مفهمه های ۱۳ تا ۱۳

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های شیمی (۱)، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۶۱- برای یافتن پاسخی جامع و کامل برای سؤال ... باید به ... مراجعه کرد.

الف) جهان کنونی چگونه شکل گرفته است؟

ب) هستی چگونه پدید آمده است؟

پ) پدیده های طبیعی چرا و چگونه رخ می دهند؟

(۱) ب - چارچوب اعتقادی و دانش های علوم تجربی

(۲) پ - بینش خود در پرتو آموزه های الهی

(۳) ب - چارچوب اعتقادی و بینش خود در پرتو آموزه های الهی

(۴) الف - چارچوب اعتقادی و دانش های علوم تجربی

۶۲- ایزوتوپ های یک عنصر در چند مورد از موارد زیر، شرایط مشابهی دارند؟

• تعداد الکترون ها	• پایداری	• واکنش پذیری	• چگالی
(۱) ۴	(۲) ۳	(۳) ۲	(۴) ۱

۶۳- کدام مطلب درست است؟

(۱) اولین ذرات به وجود آمده بعد از مهبانگ، هیدروژن و هلیوم هستند.

(۲) نوع و میزان فراوانی عنصرها در سیاره زمین و مشتری نشان می دهند که عنصرها به صورت همگون در جهان هستی پراکنده شده اند.

(۳) مقدار انرژی مبادله شده در واکنش های شیمیایی در پدیده های طبیعی پیرامون ما اغلب مشابه مقدار انرژی آزاد شده در واکنش های هسته ای است.

(۴) انرژی گرمایی و نور خیره کننده خورشید به دلیل تبدیل هیدروژن به هلیوم در واکنش های هسته ای است.

۶۴- کدام عبارت در مورد عنصر تکنسیم نادرست است؟

(۱) در تصویربرداری غده تیروئید اندازه یون تکنسیم مشابه اندازه یون یدید (I^-) است.

(۲) این عنصر در دوره ۵ و گروه ۷ جدول تناوبی جای دارد و رادیوایزوتوپ ^{99}Tc آن ناپایدار است.

(۳) همه تکنسیم موجود در جهان به طور مصنوعی و با استفاده از واکنش های هسته ای ساخته می شود.

(۴) از آنجا که نیم عمر تکنسیم کم است. بسته به نیاز آن را با یک مولد هسته ای تولید و سپس مصرف می کنند.

۶۵- عبارت کدام یک از گزینه های زیر، نادرست است؟

(۱) فضاپیماهای وویجر ۱ و ۲ با گذر از کنار سیاره هایی مانند مریخ و زهره شناسنامه فیزیکی و شیمیایی آن ها را تهیه کردند.

(۲) شناسنامه تهیه شده توسط فضاپیماهای وویجر ۱ و ۲ شامل نوع عنصرهای سازنده و ترکیب های شیمیایی در اتمسفر آن ها و ترکیب درصد این مواد است.

(۳) بررسی نوع و مقدار عنصرهای سازنده برخی سیاره ها و مقایسه آن با عناصر سازنده خورشید می تواند به درک چگونگی تشکیل عنصرها کمک کند.

(۴) نوع و میزان فراوانی عنصرها در سیاره های مختلف منظومه خورشیدی با یکدیگر متفاوت است.

۶۶- چند مورد از عبارت های زیر نادرست هستند؟

الف) سیاره مشتری بیشتر از جنس گاز و سیاره زمین بیشتر از جنس سنگ است.

ب) درون ستاره ها برخلاف خورشید واکنش های هسته ای رخ می دهد؛ واکنش هایی که در آن ها از عنصرهای سبک تر عنصرهای سنگین تر ایجاد می گردد.

پ) درصد فراوانی اکسیژن در سیاره مشتری بیشتر از زمین است.

(۱) صفر	(۲) ۱	(۳) ۲	(۴) ۳
---------	-------	-------	-------

۶۷- چند مورد از ویژگی های زیر در ارتباط با تکنسیم (^{99}Tc) به درستی بیان شده است؟

• نگهداری آسان آن	• مشابهت اندازه یون تکنسیم به یون یدید	• ماندگاری زیاد
• داشتن هسته ناپایدار	• نیاز به واکنشگاه های هسته ای برای تولید آن	• نیم عمر کم
(۱) ۲	(۲) ۳	(۳) ۴

۶۸- چه تعداد از روندهای زیر، الگوی درستی را نشان می‌دهند؟

- الف) سحابی‌ها → هلیوم → هیدروژن → ذره‌های زیراتمی → مه‌بانگ
 ب) عنصرهایی مانند کربن و لیتیم → عنصرهایی مانند آهن و طلا → هیدروژن
 پ) هیدروژن و هلیوم → سحابی‌ها → ذره‌های زیراتمی → مه‌بانگ
 ت) پراکندگی عنصرها در فضا → انفجار → ستاره‌ها → سحابی‌ها
- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۶۹- کدام گزینه در ارتباط با هشت عنصر فراوان در سیاره‌های زمین و مشتری نادرست است؟

- ۱) عناصر مشترک بین زمین و مشتری در بین ۸ عنصر فراوان، اکسیژن و گوگرد هستند.
 ۲) در بین ۸ عنصر فراوان زمین برخلاف مشتری گاز نجیب وجود ندارد.
 ۳) فراوان‌ترین عنصر سیاره مشتری، دارای ۳ ایزوتوپ طبیعی است.
 ۴) در میان ۸ عنصر فراوان سیاره زمین دو عنصر در دما و فشار اتاق به حالت گازی قرار دارد.

۷۰- چند مورد از مطالب زیر، نادرست هستند؟

- همه هسته‌هایی که نسبت شمار نوترون به عدد اتمی آن‌ها برابر یا بیش از ۱/۵ باشد، ناپایدار هستند.
- حدود ۶۰٪ عناصر شناخته شده در طبیعت وجود دارند.
- پسماند راکتورهای اتمی خاصیت پرتوزایی دارد و خطرناک است. از این رو دفع آن‌ها از جمله چالش صنایع هسته‌ای است.
- طی فرایند غنی‌سازی، مقدار ایزوتوپ ^{235}U در مخلوط ایزوتوپ‌های طبیعی این عنصر، افزایش می‌یابد.

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۷۱- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست بیان شده‌اند؟

- الف) پس از مه‌بانگ و پدید آمدن ذره‌های زیراتمی، با گذشت زمان و افزایش دما گازهای هیدروژن و هلیوم تولید شده، متراکم شدند و سحابی را به وجود آوردند.
 ب) به واکنش‌هایی که در آن‌ها از عناصر سبک‌تر، عناصر سنگین‌تر به وجود می‌آیند، واکنش هسته‌ای می‌گویند.
 پ) مرگ ستاره اغلب با یک انفجار بزرگ همراه است که سبب می‌شود عناصر تشکیل شده در آن در فضا پراکنده شوند.
 ت) سحابی‌ها سبب پیدایش ستاره‌ها و کهکشان‌ها شدند.

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) صفر

۷۲- چه تعداد از عبارت‌های پیشنهادی، جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟

«در جدول تناوبی امروزی ...»

- الف) تعداد عناصر گروه هجدهم جدول دوره‌ای بیشتر از گروه دوم است.
 ب) تعداد عنصرهای دوره دوم با تعداد عنصرهای دوره سوم برابر و چهار برابر تعداد عنصرهای دوره اول است.
 پ) عناصر ^{34}Se و ^{39}K در یک دوره و عناصر ^{4}Be و ^{20}Ca در یک گروه قرار دارند.

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) صفر

۷۳- کدام موارد زیر، درباره جدول تناوبی عنصرها، درست است؟

- الف) خواص شیمیایی عنصرهایی که در یک ستون جدول تناوبی قرار دارند، مشابه است.
 ب) هر خانه از جدول تناوبی، شامل اطلاعاتی مانند نام، نماد شیمیایی، عدد اتمی و جرم اتمی دقیق آن عنصر است.
 پ) در همه عناصر جدول تناوبی، تعداد نوترون‌ها بزرگتر یا برابر با تعداد پروتون آن‌ها می‌باشد.
 ت) نماد شیمیایی عناصر منیزیم، فسفر و آهن به صورت P ، Mn و Fe است.
- ۱) الف) و پ) ۲) ب) و ت) ۳) الف)، پ) و ت) ۴) فقط الف)

۷۴- اگر ۴۸ درصد ذرات باردار موجود در یون فرضی M^{2+} مربوط به الکترون‌ها باشد و ۳۷/۵ درصد کل ذرات زیراتمی این یون مربوط به نوترون‌ها باشد، تفاوت تعداد نوترون‌ها و الکترون‌ها در این یون چقدر است؟

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۷۵- چند مورد از عبارت‌های زیر، در ارتباط با تومورهای سرطانی و تشخیص آن با استفاده از گلوکز نشان‌دار شده درست است؟

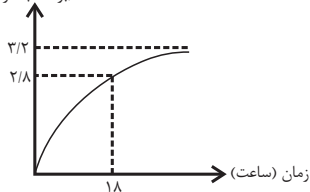
- الف) سوخت اصلی یاخته‌ها برای ادامه فعالیت و تولید انرژی، گلوکز است.
 ب) توده سرطانی، نوعی توده سلولی است که رشد و تکثیر غیرعادی دارد.
 پ) تجمع گلوکز نشان‌دار، همانند گلوکز معمولی در بافت سرطانی بیشتر از بافت های سالم است.
 ت) سلول حاوی ماده پرتوزا توسط آشکارساز پرتو قابل تشخیص و شناسایی است.

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۷۶- با توجه به نمودار زیر که جر می، از یک ماده پرتوزا که واپاشیده می شود را نشان می دهد، نیم عمر این ماده چند ساعت است و پس از گذشت

۴۸ ساعت نسبت جرم مادهٔ پرتوای باقی‌مانده به جرم اولیه آن کدام است؟ (به ترتیب از راست به چپ)

جرم ماده واپاشیده شده
(بر حسب گرم)

$$\frac{1}{128} - 6 \quad (1)$$

$$\frac{1}{256} - f \quad (2)$$

$$\frac{1}{128} - 4 \quad (3)$$

$$\frac{1}{256} - 9 \quad (4)$$

۷۷- چه تعداد از عبارتهای زیر در مورد ایزوتوپهای هیدروژن نادرست است؟

الف) در میان ایزوتوپ‌های طبیعی آن یک ایزوتوپ دارای نیم‌عمری در حدود ۱۲ سال است و دو ایزوتوپ دیگر کاملاً پایدارند.

(ب) پایداری ایزوتوپی از هیدروژن با ۳ نوترون بیشتر از پایداری ایزوتوپی از هیدروژن با ۵ نوترون است.

(پ) ایزوتوپی که کمترین نیم عمر را دارد از سایر ایزوتوپ‌ها ناپایدارتر است.

ت) به ترتیب ۴ و ۵ ایزوتوپ از ایزوتوپ‌های هیدروژن، رادیوایزوتوپ و ساختگی هستند.

$\Psi(\Psi)$ $\Upsilon(\Upsilon)$ $\Upsilon(\Upsilon)$ $\Gamma(\Gamma)$

۷۸- با در نظر گرفتن تمام ایزوتوپ‌های هیدروژن، و با فرض ایزوتوپ‌های $^{16}_8\text{O}$ ، $^{17}_8\text{O}$ و $^{18}_8\text{O}$ برای اکسیژن، چند نوع مولکول آب می‌توان

تشکیل داد که حداقل ۲ اتم آن رادیوایزوتوپ باشند؟

(۱) ۱۵ (۲) ۲۵ (۳) ۱۱ (۴) صفر

۷۹- با توجه به جایگاه چند عنصر داده شده در جدول تناوبی، کدام عبارت درست است؟ (نماد عنصرها فرضی است)

[illegible]

(۱) عنصر **A** مانند عنصر **B** تمایلی به انجام واکنش شیمیایی ندارد.

(۲) عنصر D با عنصر 4Be هم دوره و با عنصر ${}^{34}Se$ هم گروه است.

(۳) اگر عدد جرمی کاتیون C^{3+} برابر ۴۵ و تفاوت تعداد نوترون‌ها و پروتون‌های هسته آن ۳ باشد جایگاه C در جدول درست نشان داده شده است.

(۴) اختلاف عدد اتمی **F** و **E** برابر ۲۱ است.

۸۰- در یک گونه فرضی مجموع ذرات زیراتمی برابر ۴۹ است. اگر تفاوت تعداد پروتون‌ها و نوترون‌های آن یک واحد و تفاوت تعداد نوترون‌ها و

الکترون‌های آن دو واحد باشد کدام مورد دربارهٔ این گونه نادرست است؟

(۱) نماد یون پایدار آن می‌تواند به صورت X^{3-} باشد.

(۲) تعداد نوترون‌های آن، یک واحد از تعداد ذرات باردار داخل هسته آن بیشتر است.

(۳) X^{39} می‌تواند یکی از ایزوتوپ‌های آن باشد که ممکن است، رادیوایزوتوپ به‌شمار می‌آید.

(۴) نماد شیمیایی این گونه در جدول تناوبی به صورت دو حرفی است.

ریاضی (۱)

۱- گزینه «۲»

(افشین قاصه‌فان)

W و Z زیرمجموعه Q هستند پس $Z - W$ نیز زیرمجموعه Q است. یعنی:

$$Q - (Z - W)' = Q \cap (Z - W) = Z - W = \{..., -2, -1\}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲ و ۳ کتاب درسی)

۲- گزینه «۱»

(امیر مهرابی)

$$1 \leq 3 - 2x < 5 \Rightarrow -2 \leq -2x < 2 \Rightarrow -1 < x \leq 1$$

قسمت هاشورخورده $(C - A) \cup (B \cap C)$

$$= ((-2, 1] - [-1, 2]) \cup ((-1, 1] \cap (-2, 1])$$

$$= (-2, -1) \cup (-1, 1] = (-2, 1] - \{-1\}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳ و ۵ تا ۸ کتاب درسی)

۳- گزینه «۲»

(میثم بهرامی‌پور)

شرط را باید در نظر بگیریم:

$$1) a < 3a - 1 \Rightarrow 2a > 1 \Rightarrow a > \frac{1}{2}$$

$$2) -2 < a + 4 \Rightarrow a > -6$$

$$3) a \geq -2$$

$$4) 3a - 1 < a + 4 \Rightarrow 2a < 5 \Rightarrow a < \frac{5}{2}$$

$$\text{اشتراک: } \frac{1}{2} < a < \frac{5}{2}$$

بنابراین a می‌تواند مقادیر صحیح ۱ و ۲ باشد.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳ و ۵ کتاب درسی)

۴- گزینه «۴»

(همیدرضا کلاته‌پاری)

مجموعه همه اعداد حسابی کوچک‌تر از ۱۰۰۰۰ به صورت $\{0, 1, 2, \dots, 9999\}$ می‌باشد که مجموعه‌ای متناهی است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

۵- گزینه «۴»

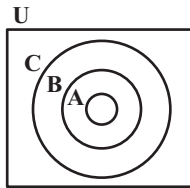
(مهمر همیدی)

مجموعه‌های $B - A$ و $B \cap A$ لزوماً متناهی هستند. در مورد A' اگر فرض کنیم A برابر مجموعه مرجع U باشد، آنگاه $A' = \emptyset$ می‌شود که یک مجموعه متناهی است. مجموعه $A \cap B' = A - B$ لزوماً یک مجموعه نامتناهی است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۱۰ کتاب درسی)

۶- گزینه «۳»

با توجه به نمودار ون داریم:

$$1) A' \cap B' = (A \cup B)' = B' = U - B$$

$$2) A \cap B \cap C = A$$

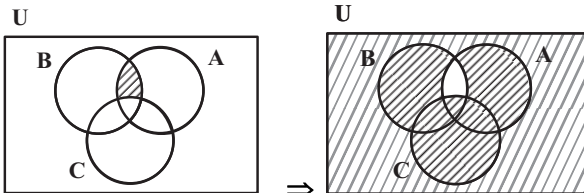
$$3) C' \cap B' = (C \cup B)' = C' \neq U - B = B'$$

$$4) A \cup B \cup C = C = U \cap C = U - C'$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۸ تا ۱۰ کتاب درسی)

۷- گزینه «۱»

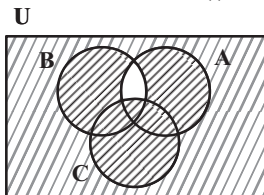
با توجه به نمودار ون داریم:

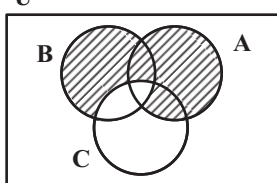
$$(A \cap B) - C$$

$$((A \cap B) - C)'$$

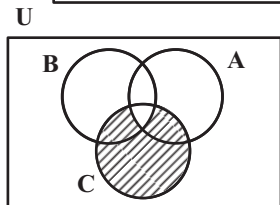
$$1) (A \cap (B - C))':$$

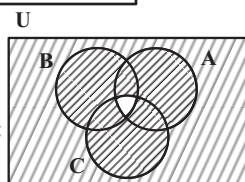
$$2) (A - B) \cup (B - C):$$

$$3) (A' \cup B') - C':$$

$$4) A' \cup B' \cup C' = (A \cap B \cap C)':$$

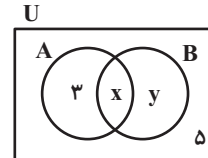
(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۸ تا ۱۰ کتاب درسی)

۸- گزینه «۲»

(میثم بهرامی مویا)

مقادیر داده شده را در نمودار ون می‌نویسیم:

$$n(A \cap B') = n(A - B) = 3$$

$$n(A' - B) = n(A' \cap B') = n((A \cup B)') = 5$$

$$n(A \cup B') = 3 + x + 5 = 14 \Rightarrow n(A \cap B) = x = 6$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

۹- گزینه «۴»

(امسان غنی‌زاده)

اولین سفر هوایی: B و تاجر: A

$$n(U) = 82, n(A) = 25, n(B) = 14, n(A \cap B) = 9$$

تعداد افرادی که نه تاجرند و نه برای اولین بار سفر هوایی کرده‌اند

$$= n(A' \cap B') = n((A \cup B)') = n(U) - n(A \cup B)$$

$$= n(U) - n(A) - n(B) + n(A \cap B)$$

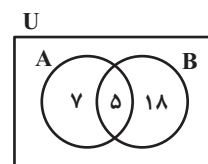
$$= 82 - 25 - 14 + 9 = 52$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱۰- گزینه «۴»

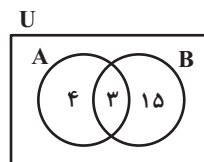
(سپار داوطلب)

حالت اول:

حالت دوم: وقتی ۲ عضو از اشتراک A و B کم می‌شود، از هر یک از مجموعه‌های

A - B و B - A، ۳ عضو کم می‌شود:

$$\Rightarrow n(A \cup B) = 22$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱۱- گزینه «۳»

(رضا سیرنقی)

ابتدا شرط بازه را چک می‌کنیم:

$$2x - 1 < x + 3 \Rightarrow x < 4 \quad (1)$$

از طرفی باید داشته باشیم:

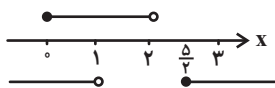
$$2x - 1 < 3 \leq x + 3 \Rightarrow \begin{cases} x \geq 0 \\ x < 2 \end{cases} \quad (2)$$

$$\xrightarrow[\text{اشتراک}]{(2), (1)} 0 \leq x < 2 \quad *$$

عدد ۴ نباید عضو بازه باشد، بنابراین:

$$4 \leq 2x - 1 \quad \text{یا} \quad x + 3 < 4 \Rightarrow x \geq \frac{5}{2} \quad \text{یا} \quad x < 1 \quad (3)$$

اشتراک * و (۳) محدوده X را مشخص می‌کند:

$$x \in [0, 1)$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

۱۲- گزینه «۲»

(رضا سیرنقی)

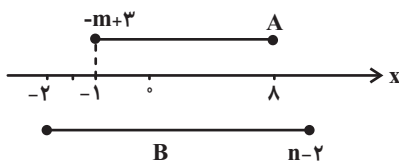
ابتدا شرط بازه‌ها را چک می‌کنیم:

$$1) -m + 3 \leq 8 \Rightarrow m \geq -5$$

$$2) -2 \leq n - 2 \Rightarrow n \geq 0$$

حال با توجه به اشتراک دو مجموعه A و B داریم:

$$\begin{cases} -m + 3 = -1 \\ n - 2 \geq 8 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m = 4 \\ n \geq 10 \end{cases}$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳ تا ۵ کتاب درسی)

۱۳- گزینه «۳»

(مصطفی ممبرپور)

$$A = \{1, 4, 16, 64, \dots\} \text{ و } B = \{0, 1, 4, 9, 16, \dots\} \Rightarrow A \subseteq B$$

مجموعه‌های $A - B = \emptyset$ ، $B - A$ نامتناهی و $A \cup B = B$ ، $A \cap B = A$ متناهی است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

۱۴- گزینه «۱»

(سپهر قنوازی)

الف) نامتناهی است زیرا بی شمار عدد گویا بین $0/01$ و $0/001$ وجود دارد.ب) متناهی است زیرا $B = \{0, 1, 2^{56}, 3^{56}, 4^{56}\}$.ج) نامتناهی است زیرا $C = \{3, 5, 7, 9, \dots\}$.د) متناهی است زیرا $D = \{77, 320\}$.

بنابراین دو مجموعه، متناهی هستند.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

۱۵- گزینه «۳»

(مهمر یلانی)

مجموعه‌های متناهی: مجموعه اعداد اول یک رقمی، مجموعه سلول‌های عصبی مغز انسان

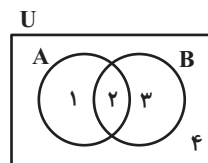
مجموعه‌های نامتناهی: مجموعه اعداد طبیعی فرد، مجموعه تمام دایره‌های به مرکز مبدأ مختصات، مجموعه کسرهای مثبت با صورت یک، بازه $(0, 1)$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۵ تا ۷ کتاب درسی)

۱۶- گزینه «۳»

(بهرام علاج)

نمودار ون را رسم کرده و ناحیه‌ها را شماره‌گذاری می‌کنیم:

$$A \cap B' = A - B = \{1\}$$

$$((A - B) \cup (B - A))' = \{2, 4\}$$

$$\Rightarrow \text{حاصل مجموعه داده شده} = (\{1\} \cup \{2, 4\}) - \{1, 2\} = \{4\}$$

$$= (A \cup B)' = A' \cap B' = A' - B$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۱ کتاب درسی)

۱۷- گزینه «۳»

(علی آزار)

$$\left. \begin{array}{l} B - A = B \cap A' \\ B \subseteq A' \end{array} \right\} \Rightarrow B - A = B$$

$$\left. \begin{array}{l} B - (B' \cap A) = B \cap (B' \cap A)' = B \cap (B \cup A') \\ B \subseteq A' \end{array} \right\}$$

$$\Rightarrow B \cap \underbrace{(B \cup A')}_{A'} = B \cap A' = B$$

$$\Rightarrow (B - (B' \cap A)) \cup (B - A) = B \cup B = B$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۸ تا ۱۰ کتاب درسی)

۱۸- گزینه «۲»

(اسماعیل میرزایی)

$$A' \cup B' = (A \cap B)' \Rightarrow n(A \cap B)' = n(U) - n(A \cap B)$$

$$= 10 - 3 = 7$$

تعداد زیرمجموعه‌ها برابر با 2^7 است.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

۱۹- گزینه «۲»

(امیر مهموریان)

تعداد کل دانش‌آموزان ریاضی شرکت‌کننده در کنکور از این مدرسه را x در نظر

$$\text{می‌گیریم. } \frac{12}{100}x \text{ تعداد رتبه‌های زیر } 1000 \text{ رشته ریاضی و } \frac{x}{5} \text{ تعداد رتبه‌های}$$

زیر ۱۰۰۰ رشته تجربی است.

طبق فرض داریم:

$$\frac{x}{5} = \frac{12}{100}x + 2 \xrightarrow{\times 100} 20x = 12x + 200$$

$$\Rightarrow 8x = 200 \Rightarrow x = 25$$

$$1000 \text{ رتبه‌های زیر } 1000 = \frac{12}{100}x + \frac{x}{5} = \frac{12}{100} \times 25 + \frac{25}{5} = 3 + 5 = 8$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۲۰- گزینه «۱»

(همید علیزاده)

 $C =$ بسکتبال، $B =$ والیبال، $A =$ فوتبال

$$n((A \cup B \cup C)') = \frac{1}{100} \times 40 = 4 \Rightarrow n(A \cup B \cup C)$$

$$= 40 - 4 = 9 + x + 6 + x - 2 + 3 \Rightarrow 36 = 16 + 2x$$

$$\Rightarrow x = 10$$

$$n(C) = x - 2 + 3 = 11$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

زیست‌شناسی (۱)

۲۱- گزینه ۱

«افسان حسن زاده»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: کربوهیدرات‌ها و لیپیدها مولکول‌هایی هستند که در ذخیره انرژی نقش دارند و سه نوع عنصر سازنده دارند.

گزینه ۲: فسفولیپید و نوکلئیک اسیدها دارای فسفر می‌باشند اما فسفولیپیدها جزء نوکلئیک اسیدها محسوب نمی‌شوند.

گزینه ۳: مالتوز و سلولز هر دو فقط از گلوکز ساخته شده‌اند.

گزینه ۴: مولکول‌های زیستی نیتروژن دار شامل پروتئین‌ها و نوکلئیک اسیدها می‌باشند.

(صفحه‌های ۸ تا ۱۰ کتاب درسی)

۲۲- گزینه ۳

«پوریا برزین»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: دقت کنید که در کل‌نگری، نه تنها مطالعه اجزای یک سامانه، بلکه نحوه ارتباط آن‌ها با یکدیگر نیز اهمیت دارد.

گزینه ۲: طبق متن کتاب درسی، در پزشکی شخصی برای تشخیص و درمان بیماری‌ها، علاوه بر بررسی وضعیت بیمار، اطلاعات DNA فرد نیز بررسی می‌شود.

گزینه ۳: میزان خدمت هر بوم‌سازگان به میزان تولیدکنندگان آن بستگی دارد. گیاه گوجه فرنگی یک گیاه فتوسنتزکننده است و خرس قطبی نوعی جانور است و توانایی فتوسنتز ندارد.

گزینه ۴: گازوئیل زیستی (نوعی گازوئیل) به‌دست آمده از دانه‌های روغنی، نوعی سوخت زیستی است که می‌تواند جایگزین سوخت‌های فسیلی (که آن‌ها نیز منشأ زیستی دارند) شود.

(صفحه‌های ۳ تا ۴ کتاب درسی)

۲۳- گزینه ۲

«امیررضا پواتانی»

موارد ج و د، عبارت داده شده را به‌درستی تکمیل می‌کنند. به تازگی، روشی برای تشخیص و درمان بیماری‌ها در حال گسترش است که پزشکی شخصی نام دارد. پزشکان در پزشکی شخصی برای تشخیص و درمان بیماری‌ها علاوه بر بررسی وضعیت بیمار، با بررسی اطلاعاتی که در دمای هر فرد وجود دارد، روش‌های درمانی و دارویی خاص هر فرد را طراحی می‌کنند.

بررسی سایر موارد:

الف) روش‌های دارویی و درمانی طراحی شده در پزشکی شخصی، مختص به یک فرد بوده و برخلاف روش‌های سنتی، نمی‌تواند برای بیماری دیگر نیز استفاده شود.

ب) پزشکی شخصی، روشی است که به تازگی برای تشخیص و درمان بیماری‌ها در حال گسترش است. پس پزشکی شخصی علاوه بر درمان، در تشخیص بیماری‌ها نیز مؤثر است.

ج) در پزشکی سنتی، تنها وضعیت بیمار بررسی می‌شود. پزشکان در پزشکی شخصی برای تشخیص و درمان بیماری‌ها، علاوه بر بررسی وضعیت بیمار، اطلاعاتی که در دمای هر فرد وجود دارد نیز بررسی می‌کند. پس در پزشکی شخصی همانند روش‌های معمول و سنتی پزشکی، وضعیت بیمار بررسی می‌شود.

د) پزشکان در پزشکی شخصی برای تشخیص و درمان بیماری‌ها علاوه بر بررسی وضعیت بیمار، با بررسی اطلاعاتی که در دمای هر فرد وجود دارد، روش‌های درمانی و دارویی خاص هر فرد را طراحی می‌کنند. در هسته یاخته‌ها، دنا قرار دارد. دنا دارای اطلاعات لازم برای تعیین صفات است.

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۲۴- گزینه ۴

«سپروس هنرور»

بخش لوله‌ای شکل شبکه آندوپلاسمی، بخش صاف آن است که در تولید لیپیدهایی نظیر تری‌گلیسریدها نقش دارد. به سطح شبکه آندوپلاسمی صاف، رناتن متصل نمی‌باشد و عملکرد آن نیز مستقل از ریبوزوم‌ها انجام می‌شود.

نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: شبکه آندوپلاسمی زیر به غشای هسته چسبیده است. مولکول‌های زیستی که فقط کربن، هیدروژن و اکسیژن دارند لیپیدها و کربوهیدرات‌ها هستند و بخش زیر شبکه آندوپلاسمی در ساخت آنها نقش ندارد.

گزینه ۲: منظور شبکه آندوپلاسمی زیر است. در ساختار اسیدهای نوکلئیک و برخی پروتئین‌ها نیتروژن و فسفر وجود دارد.

گزینه ۳: شبکه آندوپلاسمی صاف نسبت به زیر از هسته دورتر است. این شبکه به رناتن متصل نیست.

(صفحه‌های ۹ تا ۱۱ کتاب درسی)

۲۵- گزینه «۴»

«مهری کوهری»

فسفولپیدها دارای ساختار مشابه با تری گلیسرید می باشند؛ فسفولپیدها بخش اصلی غشای یاخته را به وجود می آورند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: پلی ساکارید موجود در کاغذ سلولز می باشد. سلولز از زیرواحدهای گلوکز تشکیل شده است و انواعی از زیرواحدها ندارد.

گزینه «۲»: قند ذخیره ای در کبد انسان، گلیکوژن می باشد. گلیکوژن همانند مالتوز فقط از گلوکز ساخته شده است.

گزینه «۳»: کلسترول می تواند در ساخت انواعی از هورمون ها شرکت داشته باشد، کلسترول در غشای یاخته های گیاهی که سازنده سلولز هستند، یافت نمی شود ولی در غشای یاخته های جانوری قابل مشاهده می باشد.

(صفحه های ۹ و ۱۰ کتاب درسی)

۲۶- گزینه «۲»

«مهری کوهری»

یکی از ویژگی های همه جانداران رشد و نمو است که باید دقت کرد رشد به دو صورت رخ می دهد: ۱- افزایش تعداد یاخته در اثر تقسیم ۲- افزایش برگشت ناپذیر اندازه یاخته؛ پس رشد می تواند بدون تقسیم یاخته نیز صورت گیرد.

بررسی گزینه های نادرست:

گزینه «۱»: در طی فرایند جذب و استفاده از انرژی، بخشی از این انرژی جذب شده در تمامی (نه بسیاری) جانداران به صورت گرما از دست می رود.

گزینه «۳»: جانداران از ویژگی سازش با محیط در محیط استفاده می کنند ولی دقت داشته باشید که همه جانداران الزاماً در همه محیط ها نمی توانند سازش پیدا کنند.

گزینه «۴»: پاسخ خرس قطبی به محرک ها و موی سفید آن به ترتیب مربوط به ویژگی پاسخ به محیط و سازش با محیط می باشد.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۲۷- گزینه «۴»

«مهری کوهری»

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: سطح بعد از بوم سازگان زیست بوم می باشد که این سطح، از چند بوم سازگان تشکیل می شود که از نظر اقلیم (آب و هوا) و پراکندگی جانداران مشابه اند. برخی افراد حاضر در یک زیست بوم با یکدیگر هم گونه محسوب می شوند. لذا می توانند با یکدیگر تولیدمثل کرده و زاده های زیست و زایا تولید کنند.

گزینه «۲»: سطح بعد از جمعیت، اجتماع می باشد که اجتماع شامل افراد چندگونه است که همگی دارای یاخته اند و با هم در تعامل اند.

گزینه «۳»: سطح پیش از بافت، یاخته است که پایین ترین سطح از سطوح سازمان یابی حیات است و در همه جانداران دیده می شود.

گزینه «۴»: سطح قبل از زیست کره، زیست بوم (نهمین سطح سازمان یابی حیات) می باشد که از چند بوم سازگان تشکیل می شود که از نظر اقلیم (آب و هوا) و پراکندگی جانداران مشابه اند.

(صفحه ۸ کتاب درسی)

۲۸- گزینه «۴»

«علی طاهر فانی»

محرمانه بودن اطلاعات ژنی و نیز اطلاعات پزشکی افراد و حقوق جانوران از موضوع های اخلاق زیستی هستند.

(صفحه های ۳ و ۴ کتاب درسی)

۲۹- گزینه «۴»

«معمد امین میری»

میتوکندری اندامکی دو غشایی است که غشای درونی آن چین خورده است. تأمین انرژی یاخته جانوری بر عهده این اندامک است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: شبکه آندوپلاسمی شبکه ای از لوله ها و کیسه ها است که سراسر سیتوپلاسم گسترش دارد و بر دو نوع است؛ زبر و صاف؛ بخش صاف شبکه ای از لوله ها بوده و مستقیماً با غشای هسته در ارتباط فیزیکی نیست.

گزینه «۲»: رناتن (ریبوزوم) در ساختن پروتئین ها نقش دارد. این اندامک بر روی شبکه آندوپلاسمی زبر نیز وجود دارد.

گزینه «۳»: دستگاه گلژی از کیسه هایی تشکیل شده است که روی هم قرار دارند و در بسته بندی مواد و ترشحشان به خارج یاخته نقش مستقیم دارد. دقت کنید کیسه های تشکیل دهنده گلژی با هم اتصال فیزیکی ندارند.

(صفحه های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی)

۳۰- گزینه ۱

«مفهم‌الامین میری»

مورد «د» نادرست است. واحد ساختار و عملکرد در بدن جانوران، یاخته نام دارد.

بررسی همه موارد:

الف) بزرگترین ساختار دو غشایی موجود در یاخته جانوری، هسته است که شکل، اندازه و کار یاخته را مشخص می‌کند.

ب) فسفولیپید دارای ۲ اسید چرب و تری‌گلیسرید، دارای ۳ اسید چرب است.

ج) سانتیول‌ها (میانک‌ها)، ساختارهای استوانه‌ای شکلی هستند که در یاخته جانوری به تعداد دو عدد و عمود بر هم دیده شده و در تقسیم سلولی نقش دارند. این ساختارها شبیه به T بوده و نزدیک به هسته و شبکه آندوپلاسمی زبر وجود دارند.

د) کربوهیدرات در سطح خارجی غشای یاخته‌ای وجود دارند و به فسفولیپیدها و پروتئین‌های این سطح متصل می‌شوند. این زنجیره‌های کربوهیدراتی به کلاسترول اتصالی ندارند.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی)

۳۱- گزینه ۴

«کتاب آبی»

زیست‌شناسی، علم بررسی حیات و شاخه‌ای از علوم تجربی است که به بررسی علمی جانداران و فرایندهای زیستی می‌پردازد.

(صفحه‌های ۲، ۳ و ۷ کتاب درسی)

۳۲- گزینه ۳

«کتاب آبی»

عملکرد هر یک از اجزای بدن جاندار (مانند یاخته به تنهایی)، در کل‌نگری بررسی نمی‌شود چرا که در کل‌نگری ارتباط بین اجزاء نیز مهم است. به کار بردن فنون و مفاهیم مهندسی برای بررسی مجموعه ژن‌های هر گونه از جانداران (نگرش بین رشته‌ای) بر اساس نگرش کل‌نگری بررسی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: ارتباط بین سطوح مختلف سازمانی یک سامانه زنده و شناخت بیش‌تر سامانه‌های زنده با اطلاعات رشته‌های دیگر (نگرش بین رشته‌ای) بر اساس نگرش کل‌نگری بررسی می‌شوند.

گزینه‌های «۲ و ۴»: هر دو مورد ذکر شده بر اساس نگرش کل‌نگری بررسی می‌شوند.

(صفحه ۳ کتاب درسی)

۳۳- گزینه ۴

«کتاب آبی»

مدت‌هاست که زیست‌شناسان می‌توانند ژن‌های یک جاندار را به بدن جانداران دیگر وارد کنند، به گونه‌ای که ژن‌های منتقل شده بتوانند اثرهای خود را ظاهر کنند.

(صفحه‌های ۲، ۳ و ۷ کتاب درسی)

۳۴- گزینه ۱

«کتاب آبی»

موارد «ب» و «ج» نادرست و موارد «الف» و «د» صحیح‌اند.

بررسی موارد:

الف) تاثیر عوامل زنده (مانند گیاه) و عوامل غیرزنده (مانند دما، رطوبت و نور) بر یکدیگر در سطح بوم‌سازگان بررسی می‌شود که بلافاصله قبل از زیست‌بوم قرار دارد.

ب) جمعیت‌های گوناگونی که با هم تعامل دارند یک اجتماع را به وجود می‌آورند. در این سطح برای اولین بار افراد متعلق به گونه‌های متفاوت دیده می‌شود. عوامل غیرزنده برای اولین بار در سطح بوم‌سازگان مشاهده می‌شوند.

ج) در یک اجتماع، جاندارانی از گونه‌های متفاوت وجود دارند. در حالی که افراد متعلق به یک گونه می‌توانند از طریق تولیدمثل با یکدیگر، موجوداتی کم و بیش شبیه خود را به وجود آورند.

د) دریاچه ارومیه یک بوم‌سازگان است. در هر بوم‌سازگان، جانداران یک اجتماع را به وجود آورده‌اند که حاصل تعامل بین جمعیت‌های آن‌هاست.

(صفحه‌های ۴، ۵، ۷ و ۸ کتاب درسی)

۳۵- گزینه ۲

«کتاب آبی»

موارد «الف» و «ج» عبارت صورت سؤال را به درستی تکمیل می‌کنند.

بررسی موارد:

الف) هیچ جاندار بدون ارتباط با محیط پیرامون خود قادر به ادامه حیات نخواهد بود.

ب) تعدادی یاخته یک بافت را به وجود می‌آورند.

ج) زیست‌بوم (نهمین سطح از سطوح سازمان‌یابی حیات) از چند بوم‌سازگان تشکیل می‌شود که از نظر اقلیم (آب و هوا) و پراکندگی جانداران مشابه‌اند.

د) در یاخته‌های زنده، مولکول‌های زیستی ساخته می‌شوند.

(صفحه‌های ۸، ۹ و ۱۱ کتاب درسی)

۳۶- گزینه ۲

«کتاب آبی»

فسفولیپید بخش اصلی تشکیل‌دهنده غشای یاخته است و ساختاری شبیه تری‌گلیسرید دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱»: کلاسترول در ساختار غشای یاخته‌های جانوری وجود دارد و غشای یاخته‌های گیاهی کلاسترول ندارند.

گزینه ۳: «۳»: در ساختار فسفولیپید، گلیسرول، فسفات و دو مولکول اسید چرب شرکت دارد. در ساختار تری‌گلیسرید، گلیسرول و سه مولکول اسید چرب شرکت دارد؛ پس دو نوع مولکول (گلیسرول و اسید چرب) مشابه هستند.

گزینه ۴: «۴»: گلیکوژن در کبد و ماهیچه ذخیره می‌شود که یاخته جانوری هستند و کلاسترول در ساختار غشای آن شرکت دارد. سلولز در گیاهان ساخته می‌شود و غشای یاخته گیاهی کلاسترول ندارد.

(صفحه‌های ۸ تا ۱۰ و ۱۲ کتاب درسی)

۳۷- گزینه «۴»

«کتاب آبی»

هر چهار مورد صحیح هستند.

الف) سلولز، نشاسته و گلیکوژن کربوهیدرات هستند و تنها از عناصر C، H و O ساخته شده‌اند.

ب) در ترکیب تری‌گلیسرید یک مولکول گلیسرول و سه مولکول اسید چرب و در ترکیب فسفولیپید یک مولکول گلیسرول، یک گروه فسفات و دو مولکول اسید چرب شرکت دارند.

ج) فروکتوز ترکیب ۶ کربنی و ریبوز ترکیب ۵ کربنی است.

د) کلسترول تنها در غشای یاخته جانوری شرکت دارد و فسفولیپید بخش اصلی تشکیل دهنده غشای یاخته‌ای همه جانداران است.

(صفحه‌های ۹ و ۱۰ کتاب درسی)

۳۸- گزینه «۳»

«کتاب آبی»

موارد «الف»، «ب» و «د» صحیح‌اند.

بررسی موارد:

با توجه به شکل کتاب موارد زیر مشاهده می‌شود:

الف) شبکه آندوپلاسمی زبر، شبکه‌ای از لوله‌ها و کیسه‌ها است و دستگاه گلژی از کیسه‌هایی تشکیل شده‌اند.

ب) وریکول یا ریزکیسه، کیسه‌ای است که در جابه‌جایی مواد درون یاخته نقش دارد؛ همچنین دستگاه گلژی در بسته‌بندی مواد و ترشح آن‌ها به خارج از یاخته نقش دارد.

ج) ریبوزوم‌ها و شبکه آندوپلاسمی زبر در ساختن پروتئین نقش دارند و نقش شبکه آندوپلاسمی صاف ساختن لیپید است. (مورد نادرست است)
د) سانتیولیول ساختار لوله‌ای دارد و از دو استوانه عمود بر هم تشکیل شده است و لیزوزوم ساختار کیسه‌ای دارد.

(صفحه ۱۱ کتاب درسی)

۳۹- گزینه «۳»

«کتاب آبی»

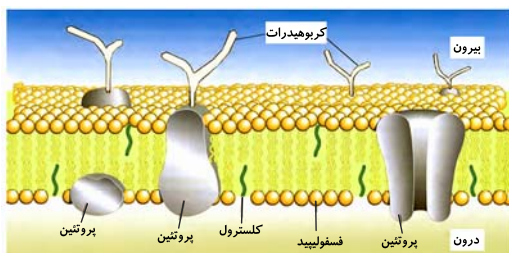
کلسترول‌ها، در ساختار هر دو لایه غشای یاخته شرکت می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مولکول‌های کربوهیدراتی غشا، می‌توانند در سطح خارجی غشای یاخته و در تماس با مایع بین‌یاخته‌ای باشند.

گزینه «۲»: مولکول‌های پروتئینی غشا، می‌توانند در تماس با مولکول‌های کربوهیدرات غیرخطی (منشعب) قرار گیرند.

گزینه «۴»: مولکول‌های پروتئینی، می‌توانند در سطح داخلی یا خارجی یا هر دو غشای یاخته با فسفولیپیدها (فراوان‌ترین مولکول‌های غشا) در تماس باشند.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی)

۴۰- گزینه «۳»

«کتاب آبی»

کلسترول، فسفولیپید و پروتئین در هر دو لایه غشای یاخته جانوری شرکت دارند و با لیپیدهای غشا در تماس‌اند.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی)

فیزیک (۱)

۴۱- گزینه «۱»

«پوریا علاقه مند»

مدل کیک کشمشی توسط تامسون و مدل ابر الکترونی توسط شرودینگر ارائه شده است.

(صفحه ۲ کتاب درسی)

۴۲- گزینه «۳»

«شهرام آموزگار»

آزمایش و مشاهده در فیزیک، اهمیت زیادی دارد، اما آنچه بیش از همه در پیشبرد و تکامل علم فیزیک نقش ایفا کرده و می کند، تفکر نقادانه و اندیشه ورزی فعال فیزیک دانان نسبت به پدیده هایی است که با آن ها مواجه می شوند.

(صفحه های ۲ و ۳ کتاب درسی)

۴۳- گزینه «۲»

«هاشم زمانیان»

عبارت های (الف) و (ت) صحیح هستند. دلیل نادرستی عبارت (ب): از اندازه تندی اولیه پرتاب توپ و جهت پرتاب اولیه نمی توان صرف نظر کرد، زیرا این عوامل مستقیماً در مسیر حرکت توپ تأثیر گذار هستند. مهمترین عاملی که باعث می شود توپ وارد سبد شود یا نشود، همین است.

دلیل نادرستی عبارت (پ): وزن توپ در طول مسیر حرکت به دلیل تغییر ارتفاع تغییر می کند، ولی این تغییرات بسیار ناچیز است که می توان از آن صرف نظر کرد و وزن توپ را در مسیر حرکت ثابت فرض کرد. دقت کنید که اگر از خود وزن توپ صرف نظر کنیم در این صورت مسیر حرکت توپ یک خط راست خواهد بود و هیچ وقت توپ به زمین باز نمی گردد.

(صفحه های ۵ و ۶ کتاب درسی)

۴۴- گزینه «۳»

«مهمرب کوردوزی»

کمیت های فشار، تندی، انرژی و مسافت، همگی کمیت هایی نرده ای و کمیت های شتاب، نیرو، گشتاور، سرعت متوسط و جابه جایی همگی کمیت هایی برداری اند، لذا کمیت های ذکر شده در گزینه «۳» همگی برداری اند.

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۴۵- گزینه «۲»

«زهره آقامحمدری»

مقدار ماده و دما از کمیت های اصلی در SI می باشند که یکای آن ها به ترتیب مول و کلوین است.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۴۶- گزینه «۴»

«هاشم زمانیان»

به بررسی تک تک گزینه ها می پردازیم:

گزینه «۱»: در فیزیک و در دستگاه اندازه گیری SI، هفت کمیت اصلی داریم که هیچ دو کمیت اصلی دارای یکای یکسانی نمی باشند و برای هر کمیت یک یکای جداگانه تعریف می شود.

گزینه «۲»: کمیت های فرعی متفاوت مانند گشتاور و کار می توانند یکای یکسانی داشته باشند.

$$N.m = \text{طول بازو} \times \text{نیرو} = \text{گشتاور}$$

$$N.m = \text{جابه جایی} \times \text{نیرو} = \text{کار}$$

گزینه «۳»: کمیت های فرعی برداری و نرده ای می توانند یکای یکسانی داشته باشند مانند دو کمیت تندی و سرعت که تندی کمیتی نرده ای و

سرعت کمیتی برداری است و هر دو دارای یکای $\frac{m}{s}$ می باشند.

گزینه «۴»: یکای کمیت های فرعی وابسته به یکای کمیت های اصلی است پس هیچ دو کمیت فرعی و اصلی دارای یکای یکسانی نمی توانند باشند.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۴۷- گزینه «۳»

«مهمرب کوردوزی»

به بررسی تک تک گزینه ها می پردازیم:

گزینه «۱»:

$$0.000084 \times 10^2 = 8.4 \times 10^{-5} \times 10^2 = 8.4 \times 10^{-3}$$

گزینه «۲»:

$$13/252 \times 10^{-4} = 1/3252 \times 10^1 \times 10^{-4} = 1/3252 \times 10^{-3}$$

گزینه «۳»:

$$0.0005104 \times 10^{-3} = 5.104 \times 10^{-4} \times 10^{-3} = 5.104 \times 10^{-7}$$

گزینه «۴»:

$$248/0.02 \times 10^3 = 2/48002 \times 10^2 \times 10^3 = 2/48002 \times 10^5$$

(صفحه های ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی)

۴۸- گزینه «۱»

«زهره آقامحمدری»

ابتدا کل مسافت طی شده را بر حسب فرلانگ به دست می آوریم:

$$4 \text{ mile} = 4 \text{ mile} \times \frac{1609 \text{ fur}}{1 \text{ mile}} = 6436 \text{ fur}$$

$$220 \text{ ftm} = 220 \text{ ftm} \times \frac{1609 \text{ fur}}{11 \text{ ftm}} = 3218 \text{ fur}$$

$$4 \text{ mile} + 6 \text{ fur} + 220 \text{ ftm} = 3218 \text{ fur} + 6 \text{ fur} + 3218 \text{ fur} = 6442 \text{ fur}$$

طبق صورت سؤال مسافت 40 fur معادل با 2640 ft است، حال هر فرلانگ بر حسب فوت برابر است با:

$$40 \text{ fur} = 2640 \text{ ft} \Rightarrow 1 \text{ fur} = 66 \text{ ft}$$

(صفحه های ۸ تا ۱۳ کتاب درسی)

«هاشم زما نیان»

۵۲- گزینه «۳»

ابتدا جرم جسم را برحسب نمادگذاری علمی می نویسیم:

$$0.000701 \text{ Tg} = 7.01 \times 10^{-5} \text{ Tg}$$

حال با استفاده از قاعده تبدیل زنجیره‌ای، داریم:

$$\begin{aligned} 7.01 \times 10^{-5} \text{ Tg} &= 7.01 \times 10^{-5} \text{ Tg} \times \frac{10^{12} \text{ g}}{1 \text{ Tg}} \times \frac{1 \text{ mg}}{10^{-3} \text{ g}} \\ &= \frac{7.01 \times 10^{-5} \times 10^{12}}{10^{-3}} \text{ mg} = 7.01 \times 10^4 \text{ mg} \end{aligned}$$

که با مقایسه با عبارت سؤال درمی یابیم:

$$a \times 10^b = 7.01 \times 10^4 \Rightarrow \begin{cases} a = 7.01 \\ b = 4 \end{cases}$$

$$a + b = 7.01 + 4 = 11.01$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«عبدالرضا امینی نسب»

۵۳- گزینه «۴»

آهنگ رشد بوته برابر است با:

$$\text{آهنگ رشد بوته} = \frac{21.6 \text{ cm}}{1 \text{ day}} = 21.6 \frac{\text{cm}}{\text{day}}$$

حال با استفاده از قاعده تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$\begin{aligned} 21.6 \frac{\text{cm}}{\text{day}} &= 21.6 \frac{\text{cm}}{\text{day}} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} \times \frac{1 \text{ nm}}{10^{-9} \text{ m}} \times \frac{1 \text{ day}}{24 \text{ h}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} \\ &= \frac{21.6 \times 10^{-2}}{24 \times 3600 \times 10^{-9}} \frac{\text{nm}}{\text{s}} = 250 \frac{\text{nm}}{\text{s}} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

«زهره آقاممیری»

۵۴- گزینه «۲»

به بررسی تک تک گزینه‌ها می پردازیم:

$$\begin{aligned} \text{گزینه «۱»} \quad \frac{\text{میلی نیوتون}}{\text{سانتی مترمربع}} &= \frac{1 \text{ mN}}{\text{cm}^2} \times \frac{10^{-3} \text{ N}}{1 \text{ mN}} \times \frac{1 \text{ cm}^2}{10^{-4} \text{ m}^2} \\ &= \frac{10^{-3} \text{ N}}{10^{-4} \text{ m}^2} = 10 \text{ Pa} \end{aligned}$$

$$\text{گزینه «۲»} \quad \frac{\text{کیلوژول}}{\text{دکامترمکعب}} = \frac{1 \text{ kJ}}{\text{dam}^3} \times \frac{10^3 \text{ J}}{1 \text{ kJ}} \times \frac{1 \text{ dam}^3}{10^3 \text{ m}^3}$$

$$= \frac{10^3 \text{ J}}{10^3 \text{ m}^3} = 1 \frac{\text{J}}{\text{m}^3} = 1 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \times \frac{1 \text{ m}^2}{\text{s}^2} = 1 \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^2} = 1 \text{ Pa}$$

$$\begin{aligned} \text{گزینه «۳»} \quad \frac{\text{گرم}}{\text{سانتی مترمربع ثانیه}} &= 1 \frac{\text{g}}{\text{cm} \cdot \text{s}^2} \times \frac{1 \text{ kg}}{10^3 \text{ g}} \times \frac{1 \text{ cm}}{10^{-2} \text{ m}} \\ &= \frac{1}{10} \frac{\text{kg}}{\text{m} \cdot \text{s}^2} = 0.1 \text{ Pa} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{گزینه «۴»} \quad \frac{\text{نیوتون}}{\text{میلی لیتر}} &= 1 \frac{\text{N}}{\text{mL}} \times \frac{1 \text{ mL}}{10^{-3} \text{ L}} \times \frac{1 \text{ L}}{10^{-3} \text{ m}^3} \\ &= \frac{1}{10^{-3} \times 10^{-3}} \frac{\text{N}}{\text{m}^3} = 10^6 \frac{\text{N}}{\text{m}^3} = 10^6 \frac{\text{Pa}}{\text{m}} \end{aligned}$$

دقت کنید که گزینه «۴» یکای کمیت فشار نیست و تنها گزینه «۲» معادل یک پاسکال است.

(صفحه‌های ۷ و ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۴۹- گزینه «۴»

آهنگ خروج آب از شیر برابر است با:

$$\text{آهنگ خروج آب} = 2 \times 450 \frac{\text{mL}}{\text{h}} = 900 \frac{\text{mL}}{\text{h}}$$

حال با توجه به قاعده تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$\begin{aligned} \frac{900 \text{ mL}}{\text{h}} &= \frac{900 \text{ mL}}{\text{h}} \times \frac{1 \text{ cm}^3}{1 \text{ mL}} \times \frac{10^3 \text{ mm}^3}{1 \text{ cm}^3} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} \\ &= \frac{900 \times 10^3}{3600} \frac{\text{mm}^3}{\text{s}} = 250 \frac{\text{mm}^3}{\text{s}} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۵۰- گزینه «۴»

شتاب متوسط از رابطه زیر به دست می آید:

$$\text{شتاب متوسط} = \frac{\text{تغییر سرعت}}{\text{مدت زمان تغییر سرعت}}$$

$$\text{شتاب متوسط} = \frac{1/2 \times 1.6 \frac{\text{yard}}{\text{min}}}{1 \text{ min}} = 1/2 \times 1.6 \frac{\text{yard}}{\text{min} \cdot \text{h}}$$

حال با استفاده از قاعده تبدیل زنجیره‌ای، داریم:

$$1/2 \times 1.6 \frac{\text{yard}}{\text{min} \cdot \text{h}} = 1/2 \times 1.6 \frac{\text{yard}}{\text{min} \cdot \text{h}} \times \frac{3 \text{ ft}}{1 \text{ yard}} \times \frac{12 \text{ inch}}{1 \text{ ft}} \times$$

$$\begin{aligned} &\frac{2/5 \text{ cm}}{1 \text{ inch}} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}} \times \frac{1 \text{ h}}{3600 \text{ s}} \\ &= \frac{1/2 \times 1.6 \times 3 \times 12 \times 2/5 \times 10^{-2}}{60 \times 3600} \frac{\text{m}}{\text{s}^2} = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۵۱- گزینه «۲»

«بابک اسلامی»

$$\begin{aligned} 3 \text{ ft}^3 &= 3 \text{ ft}^3 \times \left(\frac{12 \text{ inch}}{1 \text{ ft}} \times \frac{2/5 \text{ cm}}{1 \text{ inch}} \right)^3 \times \frac{1 \text{ L}}{10^3 \text{ cm}^3} \\ &= 3 \text{ ft}^3 \times (30)^3 \frac{\text{cm}^3}{\text{ft}^3} \times \frac{1 \text{ L}}{10^3 \text{ cm}^3} = \frac{81000}{10^3} \text{ L} = 81 \text{ L} \end{aligned}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

گزینه «۴»:

$$\frac{8/4 \times 10^2 \text{ L}}{\text{das}} = \frac{8/4 \times 10^2 \text{ L}}{\text{das}} \times \frac{10^{-3} \text{ m}^3}{1 \text{ L}} \times \frac{1 \text{ das}}{10 \text{ s}}$$

$$= \frac{8/4 \times 10^{-2} \text{ m}^3}{\text{s}}$$

با توجه به مقادیر به دست آمده، آهنگ حجمی خروجی در گزینه «۳» بیشتر از سایر گزینه‌های دیگر است.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۵۷- گزینه «۲»

$$5 \times 10^6 \text{ slug} \frac{\text{ft}}{\text{s}^2} = 21/9 \times 10^{16} \text{ mg} \frac{\text{cm}}{\text{s}^2}$$

ابتدا یکای طرف چپ تساوی را برحسب یکاهای اصلی SI به دست می‌آوریم:

$$5 \times 10^6 \text{ slug} \frac{\text{ft}}{\text{s}^2} = 5 \times 10^6 \text{ slug} \frac{\text{ft}}{\text{s}^2} \times \frac{14/6 \text{ kg}}{1 \text{ slug}} \times \frac{0/3 \text{ m}}{1 \text{ ft}}$$

$$= 21/9 \times 10^6 \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \quad (1)$$

حال فرض می‌کنیم پیشوند یکای □ معادل 10^x باشد، در این صورت طرف راست تساوی را با استفاده از قاعده تبدیل زنجیره‌ای ساده می‌کنیم:

$$21/9 \times 10^{16} \text{ mg} \frac{\text{cm}}{\text{s}^2} = 21/9 \times 10^{16} \text{ mg} \frac{\text{cm}}{\text{s}^2} \times$$

$$\frac{10^{-3} \text{ g}}{1 \text{ mg}} \times \frac{1 \text{ kg}}{10^3 \text{ g}} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} \times \frac{10^{2x} \text{ s}^2}{1 \text{ s}^2}$$

$$= \frac{21/9 \times 10^{16} \times 10^{-3} \times 10^{-2} \times 10^{2x} \text{ kg m}}{10^3 \times 10^{2x} \text{ s}^2}$$

$$= 21/9 \times 10^{8-2x} \text{ kg} \frac{\text{m}}{\text{s}^2} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(2),(1)} 21/9 \times 10^{8-2x} = 21/9 \times 10^6 \Rightarrow 8-2x = 6$$

$$2x = 2 \Rightarrow x = 1$$

پس پیشوند 10^1 است که معادل پیشوند da است.

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۵۵- گزینه «۴»

«معمربوار سورچی»

با استفاده از قاعده تبدیل زنجیره‌ای به بررسی تک تک گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»:

$$2 \times 10^{-6} \frac{\text{cm}}{\text{s}} = 2 \times 10^{-6} \frac{\text{cm}}{\text{s}} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} \times \frac{1 \text{ km}}{10^3 \text{ m}} \times \frac{3600 \text{ s}}{1 \text{ h}}$$

$$= 7/2 \times 10^{-8} \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

$$5 \times 10^5 \frac{\text{cm}}{\text{min}} = 5 \times 10^5 \frac{\text{cm}}{\text{min}} \times \frac{10^{-2} \text{ m}}{1 \text{ cm}} \times \frac{60 \text{ min}}{1 \text{ h}}$$

گزینه «۲»:

$$= 3 \times 10^5 \frac{\text{m}}{\text{h}}$$

گزینه «۳»:

$$4/8 \times 10^{-4} \frac{\text{km}}{\text{min}} = 4/8 \times 10^{-4} \frac{\text{km}}{\text{min}} \times \frac{10^3 \text{ m}}{1 \text{ km}} \times \frac{1 \text{ cm}}{10^{-2} \text{ m}} \times \frac{60 \text{ min}}{1 \text{ h}}$$

$$= 2/88 \times 10^3 \frac{\text{cm}}{\text{h}}$$

گزینه «۴»:

$$6 \times 10^{-4} \frac{\text{m}}{\text{min}} = 6 \times 10^{-4} \frac{\text{m}}{\text{min}} \times \frac{1 \text{ km}}{10^3 \text{ m}} \times \frac{60 \text{ min}}{1 \text{ h}}$$

$$= 3/6 \times 10^{-5} \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۵۶- گزینه «۳»

«بابک اسلامی»

با استفاده از قاعده تبدیل زنجیره‌ای واحد آهنگ حجمی خروجی مایع از مخزن‌ها را یکسان می‌کنیم و برحسب $\frac{\text{m}^3}{\text{s}}$ می‌نویسیم. داریم:

گزینه «۱»:

$$5 \times 10^2 \frac{\text{mm}^3}{\mu\text{s}} = 5 \times 10^2 \frac{\text{mm}^3}{\mu\text{s}} \times \frac{10^{-9} \text{ m}^3}{1 \text{ mm}^3} \times \frac{1 \mu\text{s}}{10^{-6} \text{ s}}$$

$$= \frac{5 \times 10^2 \times 10^{-9} \text{ m}^3}{10^{-6} \text{ s}} = 0/5 \frac{\text{m}^3}{\text{s}}$$

$$3 \times 10^{-2} \frac{\text{m}^3}{\text{min}} = 3 \times 10^{-2} \frac{\text{m}^3}{\text{min}} \times \frac{1 \text{ min}}{60 \text{ s}}$$

گزینه «۲»:

$$= 5 \times 10^{-4} \frac{\text{m}^3}{\text{s}}$$

گزینه «۳»:

$$1/2 \times 10^4 \frac{\text{cm}^3}{\text{ms}} = 1/2 \times 10^4 \frac{\text{cm}^3}{\text{ms}} \times \frac{10^{-6} \text{ m}^3}{1 \text{ cm}^3} \times \frac{1 \text{ ms}}{10^{-3} \text{ s}}$$

$$= 12 \frac{\text{m}^3}{\text{s}}$$

۶۰- گزینه «۴»

«تادر سلطان پور»

ابتدا مساحت زمین را برحسب اینچ مربع به دست می آوریم تا مقیاس

نقشه به دست آید:

$$\begin{aligned}
 2 \cdot \text{hec} &= 2 \cdot \text{hec} \times \frac{10^4 \text{ m}^2}{1 \text{ hec}} \times \left(\frac{100 \text{ cm}}{1 \text{ m}} \times \frac{1 \text{ inch}}{2.5 \text{ cm}} \right)^2 \\
 &= 2 \cdot \text{hec} \times \frac{10^4 \text{ m}^2}{1 \text{ hec}} \times \frac{10^4 \text{ cm}^2}{1 \text{ m}^2} \times \frac{1 \text{ inch}^2}{(2.5)^2 \text{ cm}^2} \\
 &= \frac{20 \times 10^4 \times 10^4}{(2.5)^2} \text{ inch}^2 = 3.2 \times 10^8 \text{ inch}^2
 \end{aligned}$$

حال مربع مقیاس نقشه برابر است با:

$$\begin{aligned}
 (\text{مقیاس نقشه})^2 &= \frac{80 \text{ inch}^2}{3.2 \times 10^8 \text{ inch}^2} = \frac{1}{4 \times 10^6} \\
 \Rightarrow \text{مقیاس نقشه} &= \frac{1}{2000}
 \end{aligned}$$

پس مقیاس نقشه ۱ به ۲۰۰۰ است پس طول ۱/۵cm را بر روی

نقشه برابر است با:

$$1/5 \text{ cm} \times 2000 = 2000 \text{ cm} = 20 \text{ m}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۵۸- گزینه «۱»

«مهمر کورری»

ابتدا کمیت‌های μ_0 و ϵ_0 را برحسب یکاهای دیگر می‌یابیم:

$$F = IBL, \quad B = \frac{\mu_0 I}{L}, \quad F = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{|q_1||q_2|}{L^2}, \quad I = qt$$

$$B = \frac{\mu_0 I}{L} \Rightarrow \mu_0 = \frac{BL}{I} \xrightarrow{F=IBL \Rightarrow B=\frac{F}{IL}} \mu_0 = \frac{\frac{F}{IL} \times L}{I} = \frac{F}{I^2}$$

$$F = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{|q_1||q_2|}{L^2} \Rightarrow \epsilon_0 = \frac{|q_1||q_2|}{4\pi FL^2} \xrightarrow{q=It}$$

$$\epsilon_0 = \frac{(It)^2}{4\pi FL^2} = \frac{I^2 t^2}{4\pi FL^2}$$

$$\mu_0 \epsilon_0 = \frac{F}{I^2} \times \frac{I^2 t^2}{4\pi FL^2} = \frac{t^2}{4\pi L^2}$$

$$[\mu_0 \epsilon_0] = \frac{[t]^2}{[L]^2} = \frac{s^2}{m^2}$$

$$\left[\frac{1}{\sqrt{\mu_0 \epsilon_0}} \right] = \frac{1}{[\sqrt{\mu_0 \epsilon_0}]} = \frac{1}{\sqrt{\frac{s^2}{m^2}}} = \frac{m}{s}$$

(صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۵۹- گزینه «۲»

«مهمر قرارداری»

یکای واحد کمیت فشار در SI برحسب یکاهای اصلی به صورت

$$1 \frac{\text{kg}}{\text{m.s}^2}$$

 $\alpha = -1$ و $\beta = -2$ است. حال با توجه به قاعده تبدیل زنجیره‌ای

داریم:

$$10^x (\text{dag}).(\text{mm})^{-1} (\mu\text{s})^{-2} = 10^x \frac{\text{dag}}{\text{mm}.\mu\text{s}^2}$$

$$\Rightarrow 10^x \frac{\text{dag}}{\text{mm}.\mu\text{s}^2} = 10^x \frac{\text{dag}}{\text{mm}.\mu\text{s}^2} \times \frac{10^g}{1 \text{ dag}} \times \frac{1 \text{ kg}}{10^3 \text{ g}} \times \frac{1 \text{ mm}}{10^{-3} \text{ m}} \times \left(\frac{1 \mu\text{s}}{10^{-6} \text{ s}} \right)^2$$

$$= \frac{10^x \times 10^0 \text{ kg}}{10^{-12} \text{ m.s}^2} = 10^{x+13} \frac{\text{kg}}{\text{m.s}^2}$$

برای اینکه یکای واحد کمیت فشار را داشته باشیم، می‌بایست

$$10^{x+13} = 10^0 \quad \text{باشد پس} \quad x+13=0 \quad \text{و} \quad x=-13 \quad \text{است.}$$

(صفحه‌های ۷ و ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

شیمی (۱)

۶۱- گزینه ۳»

«بهار تقی زاده»

سؤال «هستی چگونه پدید آمده است؟» پرسشی بسیار بزرگ و بنیادی است و در قلمرو علوم تجربی نمی گنجد و آدمی تنها با مراجعه به چارچوب اعتقادی و بینش خود و در پرتو آموزه های الهی می تواند به پاسخی جامع دست یابد. علوم تجربی برای یافتن پاسخ سؤال های «جهان کنونی چگونه شکل گرفته است؟» و «پدیده های طبیعی چرا و چگونه رخ می دهند؟» تلاش های گسترده ای انجام داده است و این تلاش ها دانش ما درباره جهان مادی را افزایش داده است.

(صفحه ۲ کتاب درسی)

۶۲- گزینه ۳»

«مهمبر ممیری»

موارد اول و سوم در ایزوتوپ ها مشابه اند. در ایزوتوپ ها شمار الکترون ها و پروتون ها یکسان و شمار نوترون ها متفاوت است؛ در نتیجه، خواص شیمیایی مشابه و خواص فیزیکی وابسته به جرم متفاوتی دارند.

(صفحه ۵ کتاب درسی)

۶۳- گزینه ۴»

«علی یعفری»

بررسی گزینه های نادرست:
گزینه «۱»: سرآغاز کیهان با انفجاری مهیب (مهبانگ) همراه بود که در اثر آزاد شدن انرژی زیاد، ابتدا ذرات زیراتمی مانند الکترون، پروتون و نوترون به وجود آمدند.
گزینه «۲»: عنصرها به صورت ناهمگون در جهان هستی توزیع شده اند. به عنوان مثال نوع و میزان فراوانی عنصرها در دو سیاره زمین و مشتری متفاوت است.
گزینه «۳»: در واکنش های شیمیایی که در پدیده های طبیعی پیرامون ما در زندگی روزانه رخ می دهند، مقدار انرژی مبادله شده بسیار کمتر از انرژی آزاد شده در واکنش های هسته ای است.

(صفحه ۴ کتاب درسی)

۶۴- گزینه ۱»

«علی یعفری»

اندازه یون حاوی تکنسیم، مشابه اندازه یون یدید (I^-) است.
(صفحه ۷ کتاب درسی)

۶۵- گزینه ۱»

«ایمان حسین نژاد»

این فضاپیماها با گذر از کنار سیاره های مشتری، زحل، اورانوس و نپتون شناسنامه فیزیکی و شیمیایی آن ها را تهیه کردند.

(صفحه ۲ کتاب درسی)

۶۶- گزینه ۳»

«سپهر مباحثی»

موارد (ب) و (پ) نادرست هستند.

بررسی موارد نادرست:

(ب) درون ستاره ها همانند خورشید واکنش هسته ای رخ می دهد.

(پ) درصد فراوانی اکسیژن در زمین بیشتر از مشتری است.

(صفحه های ۲ تا ۴ کتاب درسی)

۶۷- گزینه ۲»

«امیر هاتمیان»

$^{99}_{44}Tc$ ایزوتویی با نیم عمر کم و ماندگاری کم است که نگهداری آن دشوار است. برای تولید تکنسیم نیاز به واکنش های هسته ای داریم. یون یدید با یون حاوی تکنسیم اندازه مشابهی دارد نه با یون تکنسیم.

(صفحه ۷ کتاب درسی)

۶۸- گزینه ۲»

«مهمبر ممیری»

موارد (الف) و (ت) درست است.

برخی دانشمندان بر این باورند که پیدایش جهان با یک انفجار مهیب (مهبانگ) همراه بوده است.

سحابی → هلیوم → هیدروژن → پیدایش ذره های زیراتمی (n, p, e) → مهبانگ
سحابی ها، مجموعه های گازی متراکم هستند که ستاره ها در درون آن ها شکل می گیرد.

مرگ ستاره ها همراه با یک انفجار بزرگ است و در نتیجه آن عنصرهای سازنده ستاره در فضا پراکنده می شود.

(صفحه ۴ کتاب درسی)

۶۹- گزینه ۴»

«علی یعفری»

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: اکسیژن و گوگرد در دو سیاره مشتری و زمین به طور مشترک یافت می شوند.

گزینه «۲»: عناصر نئون، آرگون و هلیوم که از گازهای نجیب هستند، در هشت عنصر فراوان سیاره مشتری می باشند اما در بین ۸ عنصر فراوان سیاره زمین هیچ گاز نجیبی یافت نمی شود.

گزینه «۳»: فراوان ترین عنصر سیاره مشتری، هیدروژن است که دارای

۳ ایزوتوپ طبیعی ($^1H, ^2H, ^3H$) است.

گزینه «۴»: در میان هشت عنصر فراوان سیاره زمین تنها عنصر اکسیژن در دما و فشار اتاق در حالت گازی است.

(صفحه های ۳ و ۴ کتاب درسی)

۷۰- گزینه «۲»

«شهرام امیرمعموری»

بررسی عبارت‌های نادرست:

مورد اول: اغلب هسته‌هایی که نسبت شمار نوترون به عدد اتمی (پروتون) آن‌ها برابر یا بیش از ۱/۵ باشد ناپایدار می‌باشند.

مورد دوم: حدود ۷۸٪ عناصر شناخته شده در طبیعت وجود دارند.

$$\frac{92}{118} \times 100 \approx 78\%$$

(صفحه‌های ۵ تا ۸ کتاب درسی)

۷۱- گزینه «۳»

«هاری زمانیان»

تنها عبارت (الف) نادرست است.

بررسی برخی عبارت‌ها:

(الف) پس از مه‌بانگ و پدید آمدن ذره‌های زیراتمی، با گذشت زمان و کاهش دما، گازهای هیدروژن و هلیوم تولید شده متراکم شدند و سحابی را به وجود آوردند.

(ب) به واکنش‌هایی که در آن‌ها از عناصر سبک‌تر، عناصر سنگین‌تر به‌وجود می‌آید، واکنش هسته‌ای گویند.

(صفحه ۴ کتاب درسی)

۷۲- گزینه «۳»

«امیر هاتمیان»

همه عبارت‌ها، جمله را به‌درستی تکمیل می‌کنند.

(الف) در گروه هجده جدول ۷ عنصر و در گروه دوم جدول ۶ عنصر قرار دارد.

(ب) دوره دوم و سوم هر یک دارای ۸ عنصر و دوره اول دارای ۲ عنصر است.

(پ) با توجه به جدول دوره‌ای عناصر ^{19}K و ^{34}Se در دوره چهارم و عناصر ^4Be و ^{20}Ca در گروه دوم قرار دارند.

(صفحه‌های ۹ تا ۱۲ کتاب درسی)

۷۳- گزینه «۴»

«سهراب صادقی‌زاده»

بررسی موارد:

(الف) خواص شیمیایی عنصرهای هر ستون عمودی مشابه است، ولی خواص فیزیکی این عنصرها الزاماً یکسان نمی‌باشد. (درست)

(ب) در هر خانه از جدول تناوبی، جرم اتمی میانگین عنصرها گزارش می‌شود. (نادرست)

(پ) در عنصری مانند ^1H ، تعداد نوترون‌ها کمتر از تعداد پروتون‌ها است. (نادرست)

(ت) نماد شیمیایی عنصر منیزیم به‌صورت Mg است. (نادرست)

(صفحه‌های ۵ و ۹ تا ۱۳ کتاب درسی)

۷۴- گزینه «۲»

«پرها م‌رسمانی»

در ابتدا فرض می‌کنیم تعداد الکترون‌ها برابر x می‌باشد؛ به همین دلیل، تعداد پروتون‌ها $x+2$ می‌باشد. ۴۸ درصد ذرات باردار مربوط به الکترون‌ها می‌باشد، پس:

$$\frac{e}{e+e+2} \times 100 = 48 \Rightarrow e = 24$$

حال $37/5$ درصد کل ذرات زیراتمی (یعنی پروتون، نوترون و الکترون) مربوط به نوترون‌ها می‌باشد، پس:

$$\frac{n}{24+26+n} \times 100 = 37/5 \Rightarrow n = 30$$

تفاوت تعداد الکترون‌ها و نوترون‌ها در این یون ۶ می‌باشد.

(صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی)

۷۵- گزینه «۴»

«امیر هاتمیان»

همه عبارت‌ها صحیح هستند.

(صفحه ۹ کتاب درسی)

۷۶- گزینه «۴»

«امیر هاتمیان»

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{مقدار ماده پرتوزای باقی مانده} \rightarrow m \\ \text{مقدار ماده پرتوزای اولیه} \rightarrow m_0 \\ \text{زمان کل واپاشی} \rightarrow T \\ \text{زمان نیم عمر} \rightarrow t_{\left(\frac{1}{2}\right)} \end{array} \right. \Rightarrow \frac{m}{m_0} = 2^{\left(\frac{t}{T}\right)}$$

با توجه به اینکه فرایند متلاشی شدن هسته تا تمام شدن جرم ماده پرتوزا ادامه می‌یابد می‌توان دریافت که جرم ماده پرتوزای اولیه برابر $3/2$ گرم بوده است. همچنین با توجه به نمودار در مدت زمان ۱۸ ساعت $2/8$ گرم ماده واپاشیده شده است، پس جرم ماده پرتوزای باقی‌مانده برابر $0/4$ گرم است.

ابتدا نیم‌عمر را حساب می‌کنیم:

$$m_0 = 3/2$$

$$m = 0/4$$

$$T = 18 \text{ ساعت}$$

$$\frac{m}{m_0} = 2^{\left(\frac{t}{T}\right)} \Rightarrow \frac{0/4}{3/2} = 2^{\left(\frac{t}{18}\right)} \Rightarrow 3 = 2^{\left(\frac{t}{18}\right)} \Rightarrow t = 18 \log_2 3 = 27 \text{ ساعت}$$

$$\frac{m}{m_0} = \frac{1}{2^{\left(\frac{T}{t_{\left(\frac{1}{2}\right)}}\right)}} \Rightarrow \frac{m}{m_0} = \frac{1}{2^{\left(\frac{18}{27}\right)}} = \frac{1}{2^{\left(\frac{2}{3}\right)}} = \frac{1}{\sqrt[3]{4}} = \frac{1}{2^{2/3}}$$

(صفحه ۶ کتاب درسی)

۷۷- گزینه «۲»

«امیر هاتمیان»

موارد (ب) و (ت) نادرست هستند.

بررسی برخی عبارت‌ها:

(ب) شکل صحیح پایداری ایزوتوپ‌های هیدروژن:

(پ) ایزوتوبی که کمترین نیم عمر را دارد (${}^7_1\text{H}$) از سایر ایزوتوپ‌ها

ناپایدارتر است.

(ت) به ترتیب ۴ و ۵ ایزوتوپ از ایزوتوپ‌های هیدروژن ساختگی و

رادیوایزوتوپ هستند.

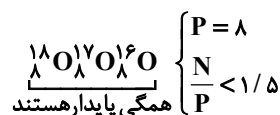
(صفحه ۶ کتاب درسی)

۷۸- گزینه «۱»

«مرتضی زارعی»

در بین مولکول‌های آب قابل تشکیل از ۷ ایزوتوپ H و ۳ ایزوتوپ

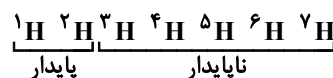
O باید حداقل ۲ اتم باشد که رادیوایزوتوپ هستند.

ایزوتوپ‌های اکسیژن تماماً پایدار هستند چون شرایط ناپایداری را

ندارند، پس آن ۲ اتم باید از ایزوتوپ‌های هیدروژن باشند که از ۷

ایزوتوپ H، ۵ عدد ناپایدار هستند.

$$\begin{bmatrix} 3,3 \\ 3,4 \\ 3,5 \\ 3,6 \\ 3,7 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4,4 \\ 4,5 \\ 4,6 \\ 4,7 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5,5 \\ 5,6 \\ 5,7 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 6,6 \\ 6,7 \end{bmatrix} [7,7]$$

در نتیجه ۱۵ نوع مولکول آب می‌توان تشکیل داد.

(صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی)

۷۹- گزینه «۳»

«یاسر علیشانی»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عنصر B که در گروه گازهای نجیب است برخلاف عنصر

A تمایل به انجام واکنش ندارد.

گزینه «۲»: عنصر D در دوره دوم و گروه هفدهم جدول قرار دارد.

عنصر ${}^{40}_{18}\text{Ar}$ در دوره دوم و عنصر ${}^{78}_{34}\text{Se}$ در گروه شانزدهم جدول

قرار دارد.

$$\begin{cases} n+p=45 \\ n-p=3 \end{cases} \Rightarrow 2n=48 \Rightarrow n=24, p=21 \quad \text{گزینه «۳»}$$

گزینه «۴»: جدول براساس افزایش عدد اتمی چیده شده است، پس

اعداد اتمی F و E به ترتیب برابر ۶ و ۲۸ است که اختلاف آن‌ها برابر

۲۲ است.

(صفحه‌های ۵، ۶ و ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)

۸۰- گزینه «۴»

«یاسر علیشانی»

بررسی گزینه‌ها:

$$n+e+p=49 \quad (I)$$

$$\begin{cases} n-p=1 \\ e-n=2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} p=n-1 \\ e=n+2 \end{cases} \Rightarrow \text{جایگذاری در رابطه (I)}$$

$$n+n+2+n-1=49 \Rightarrow n=16, e=n+2=16+2=18$$

$$p=n-1=16-1=15$$

گزینه «۱»: با توجه به ذرات زیراتمی گونه داده شده آنیون ${}^{3-}_{15}\text{P}$

است.

گزینه «۲»: با توجه به تعداد $n=16$ و $p=15$ ، اختلاف آن‌ها یک

واحد است و تعداد نوترون‌ها بیشتر است.

گزینه «۳»: چون ${}^{39}_{15}\text{X}$ ایزوتوپ گونه داده شده است، پس نماد آن بهصورت ${}^{39}_{15}\text{X}$ است که $\frac{N}{Z} \geq 1/5$ است، پس می‌تواند یک

رادیوایزوتوپ باشد.

$$\frac{24}{15} = 1/6 \Rightarrow 1/6 > 1/5$$

گزینه «۴»: گونه داده شده فسفر با نماد شیمیایی تک حرفی (P) در

جدول تناوبی است.

(صفحه‌های ۵، ۶ و ۹ تا ۱۳ کتاب درسی)